

Наредба № 3 от 10 март 2023 г. за условията и реда за прилагане на интервенциите под формата на директни плащания, включени в Стратегическия план, за проверките, намаления на плащанията и реда за налагане на административни санкции

**МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО
НАРЕДБА № 3 от 10 март 2023 г.**

за условията и реда за прилагане на интервенциите под формата на директни плащания, включени в Стратегическия план, за проверките, намаления на плащанията и реда за налагане на административни санкции

Глава първа

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) С тази наредба се уреждат условията и редът за прилагане на:

1. интервенциите под формата на директни плащания, включени в Стратегическия план за развитието на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023 – 2027 г., наричан по-нататък „Стратегическия план“;

2. административните проверки и проверките на място на интервенциите по т. 1;

3. намаления на плащанията по интервенциите по т. 1, както и редът за налагане на административни санкции по тези интервенции.

(2) Прилагат се следните интервенции под формата на директни плащания:

1. основно подпомагане на доходите за устойчивост (ОПДУ);

2. допълнително преразпределително подпомагане на доходите за устойчивост;

3. схеми за климата, околната среда и хуманното отношение към животните (еко схеми);

4. допълнително подпомагане на доходите за млади земеделски стопани;

5. обвързано с производството подпомагане на доходите;

6. плащане за малки земеделски стопани;

7. специално плащане за култура – памук.

(3) Прилагат се интервенции за преходна национална помощ съгласно чл. 147 от Регламент (ЕС) № 2021/2115 на Европейския парламент и на Съвета за установяване на правила за подпомагане за стратегическите планове, които трябва да бъдат изготвени от държавите членки по линия на общата селскостопанска политика (стратегическите планове по ОСП) и финансирани от Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ) и от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР), и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1305/2013 и (ЕС) № 1307/2013 (ОВ, L 435/1 от 6 декември 2021 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС) 2021/2115“.

(4) Интервенциите по ал. 2 се прилагат в съответствие с изискванията на:

1. Регламент (ЕС) № 2021/2115;

2. Регламент (ЕС) 2021/2116 на Европейския парламент и на Съвета от 2 декември 2021 г. относно финансирането, управлението и мониторинга

на общата селскостопанска политика и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1306/2013 (ОВ, L 435/187 от 6 декември 2021 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС) 2021/2116“;

3. Делегиран Регламент (ЕС) № 2022/126 на Комисията от 7 декември 2021 г. за допълнение на Регламент (ЕС) 2021/2115 на Европейския парламент и на Съвета с допълнителни изисквания по отношение на някои видове интервенции, посочени от държавите членки в стратегическите им планове по ОСП за периода 2023 – 2027 г. съгласно същия регламент, както и с правила във връзка със съотношението за стандарт 1 за добро земеделско и екологично състояние (ОВ, L 20/52 от 31 януари 2022 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС) № 2022/126“;

4. Регламент за изпълнение (ЕС) № 2022/129 на Комисията от 21 декември 2021 г. за установяване на правила за видовете интервенции по отношение на маслодайните семена, памука и вторичните продукти от производството на вино съгласно Регламент (ЕС) 2021/2115 на Европейския парламент и на Съвета и за изискванията за информация, публичност и видимост във връзка с подпомагането от Съюза и стратегическите планове по ОСП (ОВ, L 20/197 от 31 януари 2022 г.);

5. Делегиран регламент на Комисията (ЕС) 2022/1172 от 4 май 2022 г. за допълнение на Регламент (ЕС) 2021/2116 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на интегрираната система за администриране и контрол в рамките на общата селскостопанска политика и прилагането и изчисляването на административните санкции във връзка с предварителните условия (ОВ, L 183/12 от 8 юли 2022 г.), наричан по-нататък „Делегиран регламент (ЕС) 2022/1172“;

6. Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/1173 на Комисията от 31 май 2022 година за определяне на правила за прилагането на Регламент (ЕС) 2021/2116 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на интегрираната система за администриране и контрол в общата селскостопанска политика (ОВ, L 183/23 от 8 юли 2022 г.), наричан по-нататък „Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/1173“;

7. Стратегическия план.

(5) По интервенциите по ал. 2 се подпомагат земеделски стопани, които извършват селскостопанска дейност и отговарят на условията за подпомагане в глава втора.

Глава втора

УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ИНТЕРВЕНЦИИТЕ ПОД ФОРМАТА НА ДИРЕКТНИ ПЛАЩАНИЯ И НА ПРЕХОДНА НАЦИОНАЛНА ПОМОЩ

Раздел I

Условия и ред за прилагане на интервенции под формата на необвързани с производството директни плащания

Чл. 2. (1) Основното подпомагане на доходите за устойчивост (ОПДУ) е годишно необвързано с производството, еднакво за цялата територия на страната плащане, под формата на единна сума, което се предоставя за всички допустими за подпомагане площи, заявени от земеделски стопанин.

(2) Допустими за подпомагане по ОПДУ са физически и юридически лица, които са активни земеделски стопани по смисъла на чл. 54 от Закона за подпомагане на земеделските производители (ЗПЗП).

(3) Заявените площи трябва да отговарят на следните минимални изисквания за подпомагане с директни плащания:

1. да са с минимална площ съгласно чл. 38в, ал. 1 и 3 от ЗПЗП след прилагане на чл. 76, ал. 1 от ЗПЗП;

2. да бъдат на разположение на земеделския стопанин съгласно чл. 41, ал. 3 от ЗПЗП.

(4) Площите с коноп получават ОПДУ, когато:

1. отговарят на изискванията на чл. 2 от Регламент (ЕС) № 2022/126;

2. кандидатите по схемите за директни плащания, които използват площите за производство на коноп, представят всички оригинални етикети от използваните опаковки семена; Държавен фонд „Земеделие“ маркира предоставените етикети с УИН на кандидата и година на кампанията на кандидатстване; Държавен фонд „Земеделие“ съхранява копия на маркираните етикети и при писмено искане от страна на кандидата връща оригиналите с приемно-предавателен протокол;

3. бенефициентите, заявили културата, са получили разрешение за отглеждане на коноп от министъра на земеделието съгласно Наредба № 1 от 2018 г. за условията и реда за издаване на разрешение за отглеждане на растения от рода на конопа (канабис), предназначени за влакно, семена за фураж и храна и семена за посев, със съдържание под 0,2 тегловни процента на тетрахидроканабинол, определено в листна маса, цветните и плодните връхчета, за търговия и контрол (ДВ, бр. 25 от 2018 г.) (Наредба № 1 от 2018 г.).

(5) Министерството на земеделието предоставя на ДФЗ информация за издадените разрешителни за отглеждане на култура коноп и размера на площта, за която има издадено разрешение, в срок до 1 декември в годината на кандидатстване. Когато установена площ с култура коноп е по-голяма от тази, за която е получено разрешение за отглеждане на културата съгласно Наредба № 1 от 2018 г., площта, надвишаваща разрешената, се счита за наддекларирана.

(6) Надлежно обосновани случаи по чл. 57, ал. 4 от ЗПЗП, при които земеделските стопани могат да поискат използването на стандартни разходи вместо действителни разходи по чл. 57, ал. 3 от ЗПЗП, са сридове в система за електронно деклариране, администрирана от Националната агенция за приходите или от Националния осигурителен институт.

(7) Стандартните разходи за заплати по чл. 57, ал. 4 от ЗПЗП се изчисляват съгласно метода по приложение № 1.

Чл. 3. (1) Допълнителното преразпределително подпомагане на доходите за устойчивост е необвързано с производството плащане на хектар, което се предоставя на земеделските стопани за първите 30 хектара, които са заявени по ОПДУ и отговарят на изискванията на чл. 2, ал. 3 и 4.

(2) Допълнително преразпределително подпомагане на доходите за устойчивост се предоставя на земеделски стопанства с площ до 600 хектара включително.

(3) Допустими за получаване на подпомагане по интервенцията по ал. 1 са земеделските площи на територията на цялата страна.

Чл. 4. (1) Подпомагането по интервенцията за плащания за малки земеделски стопани е годишно необвързано с производството плащане под формата на еднократна сума в размер на левовата равностойност на 1250 евро на бенефициент, което заменя подпомагането по интервенциите по чл. 1, ал. 2, т. 1 – 5 и 7 и се заявява вместо тях.

(2) Допустими за участие в интервенцията по ал. 1 са активни земеделски стопани, които са подали заявление и са допустими за подпомагане по чл. 2 за съответната кампания, като са избрали да участват в интервенцията по ал. 1.

Чл. 5. (1) За получаване на подпомагане по интервенцията за допълнително подпомагане на доходите за млади земеделски стопани могат да кандидатстват земеделски стопани, които са допустими за подпомагане по чл. 2, ал. 2 и отговарят на изискванията на чл. 60 от ЗПЗП.

(2) Кандидатите за подпомагане по интервенцията по ал. 1 при първото подаване на заявление за участие по тази интервенция следва да имат една от следните придобити професионални умения и компетентности:

1. завършено средно образование в областта на селското стопанство или ветеринарната медицина, и/или

2. завършено средно икономическо образование със земеделска насоченост, и/или

3. завършено висше образование в областта на селското стопанство или ветеринарната медицина, и/или

4. завършено висше икономическо образование със земеделска насоченост, и/или

5. удостоверение за завършен курс от минимум 150 часа, и/или

6. свидетелство за получена степен на професионална квалификация в областта на селското стопанство.

(3) Удостоверението по ал. 2, т. 5 трябва да бъде издадено от висше училище, акредитирано по Закона за висшето образование с актуални акредитации за обучение по минимум едно от професионалните направления „Растениевъдство“, „Растителна защита“, „Животновъдство“, „Ветеринарна медицина“. Удостоверението за завършено обучение от 150 часа по част от професия или получена степен на професионална квалификация трябва да бъде издадено от някоя от институциите по чл. 18, т. 1, 5 и 6 от Закона за професионалното образование и обучение, които следва да имат право да обучават по специалността, по която е издадено удостоверението, а за центровете за професионално обучение (ЦПО) се изисква и да бъдат вписани в регистъра на лицензираните ЦПО към Националната агенция за професионално образование и обучение.

(4) Проверката на професионалните умения и компетентности по ал. 2 се извършва:

1. за дипломи за средно образование, издадени след 1.01.2006 г., и за дипломи за висше образование, издадени след 1.01.2007 г. – чрез регистрите за електронни услуги на Министерството на образованието и науката;

2. за свидетелствата за получена степен на професионална квалификация – чрез регистъра на лицензиите и свидетелствата на Националната агенция за професионално образование и обучение;

3. извън случаите по т. 1 и 2 – като кандидатите за подпомагане прилагат към заявлението за кандидатстване документите за придобити професионални умения и компетентности.

(5) Плащане по интервенцията за млад земеделски стопанин се предоставя за площта на стопанството на кандидата, която е заявена по ОПДУ и отговаря на изискванията на чл. 2, ал. 3 и 4.

(6) Допълнителното подпомагане на доходите за млади земеделски стопани се предоставя за максимален срок от пет години, считано от първата година на подаване на заявлението за плащане за млади земеделски стопани в периода до 2027 г.

(7) По интервенцията по ал. 1 могат да получат подпомагане и земеделски стопани, получили подпомагане по член 50 от Регламент (ЕС) № 1307/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за установяване на правила за директни плащания за земеделски стопани по схеми за подпомагане в рамките на общата селскостопанска политика и за отмяна на Регламент (ЕО) № 637/2008 на Съвета и Регламент (ЕО) № 73/2009 на Съвета (ОВ, L 347, 20.12.2013 г.), за остатъка от срока, посочен в параграф 5 на същата разпоредба.

Раздел II

Условия и ред за прилагане на специално плащане за култура – памук

Чл. 6. (1) За получаване на специално плащане за култура – памук, могат да кандидатстват активни земеделски стопани, които заявят за подпомагане по интервенцията минимум 0,5 ха, засети с памук.

(2) Специалното плащане по ал. 1 се предоставя за площи, засети с памук, които отговарят на изискванията на чл. 53, когато на тях:

1. са използвани сортове, вписани в Сортовата листа на Република България към 1 март на годината на кандидатстване или в Европейския каталог на полските култури, публикувани на електронната страница на Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол;

2. минималната гъстота на посевите е не по-малко от 8000 бр./дка;

3. памукът отговаря на изискванията на чл. 37, параграф 2 от Регламент 2021/2115.

(3) Кандидатите за подпомагане по интервенцията по ал. 1 прилагат при кандидатстване сключен договор за изкупуване на произведената от тях продукция от културата памук.

(4) Кандидатите за подпомагане по интервенцията по ал. 1 предоставят официалните етикети от опаковките на семената, използвани за посев, за проверка на минималната посевна норма по приложение № 11.

Раздел III

Условия и ред за прилагане на интервенции под формата на обвързани с производството директни плащания

Чл. 7. (1) Прилагат се следните интервенции за обвързано с производството подпомагане:

1. обвързано с производството подпомагане за млечни крави;

2. обвързано с производството подпомагане за млечни крави, включени в развъдни програми;

3. обвързано с производството подпомагане за месодайни крави;

4. обвързано с производството подпомагане за месодайни крави, включени в развъдни програми;

5. обвързано с производството подпомагане за крави от застрашени от изчезване породи;

6. обвързано с производството подпомагане за говеда в планински райони;

7. обвързано с производството подпомагане за биволи;

8. обвързано с производството подпомагане за овце и кози от застрашени от изчезване породи;

9. обвързано с производството подпомагане за овце и кози, включени в развъдни програми;

10. обвързано с производството подпомагане за овце и кози в планински райони;
11. обвързано с производството подпомагане на доходите за плодове;
12. обвързано с производството подпомагане на доходите за плодови насаждения до встъпването им в плододаване;
13. обвързано с производството подпомагане на доходите за зеленчуци (домати, краставици, корнишони и патладжани);
14. обвързано с производството подпомагане на доходите за зеленчуци (пипер);
15. обвързано с производството подпомагане на доходите за зеленчуци (лук и чесън) и картофи за нишесте;
16. обвързано с производството подпомагане на доходите за зеленчуци (моркови, зеле, дини и пъпеша);
17. обвързано с производството подпомагане на доходите за оранжерийно производство;
18. обвързано с производството подпомагане на доходите за плодове и зеленчуци в планинските райони;
19. обвързано с производството подпомагане на доходите за протеинови култури.

(2) Допустими за подпомагане по интервенциите в ал. 1 са физически и юридически лица, които са активни земеделски стопани по смисъла на чл. 54 от ЗПЗП.

Чл. 8. (1) Право на подпомагане по интервенцията за обвързано с производството подпомагане за млечни крави имат земеделски стопани, които отглеждат в стопанството си 10 и повече млечни крави, които са с предназначение за производство на мляко.

(2) Заявените за подпомагане животни по интервенцията по ал. 1 трябва да:

1. са на възраст от 22 месеца до 10 години;
2. са идентифицирани с по една ушна марка на всяко ухо, одобрена от Българската агенция по безопасност на храните (БАБХ), с еднакъв идентификационен номер;
3. са въведени в интегрираната информационна система на БАБХ по чл. 51, ал. 3 от Закона за ветеринарномедицинската дейност (ЗВД);
4. са вписани в регистъра на животните в животновъдния обект съгласно изискванията на чл. 132, ал. 1, т. 8 от ЗВД;
5. имат индивидуални паспорти съгласно изискванията на чл. 132, ал. 1, т. 9 ЗВД;
6. се отглеждат в животновъдни обекти, които са в система на контрол и мониторинг на суровото мляко;
7. се отглеждат в животновъдни обекти, регистрирани по реда на ЗВД.

(3) Земеделските стопани, кандидати по интервенцията по ал. 1, трябва да продължат да отглеждат заявените млечни крави най-малко 80 дни от деня, следващ последния ден за подаване на заявленията за подпомагане.

(4) Земеделските стопани, кандидати по интервенцията по ал. 1, трябва да са реализирали за периода от 1 октомври на предходната година до 30 септември на годината на кандидатстване количества мляко и/или млечни продукти в еквивалент мляко, съответстващи най-малко на:

1. 1500 кг мляко на млечна крава за животните в стопанство изцяло в планински райони, които отговарят на изискванията по ал. 2 и 3;
2. 1500 кг мляко на млечна крава, в система на контрол, която е в период на преход или е преминала период на преход към биологично

производство и е вписана в регистъра по чл. 16а, ал. 1, т. 1 от Закона за прилагане на Общата организация на пазарите на земеделски продукти на Европейския съюз (ЗПООПЗПЕС) на името на кандидата по интервенцията и се отглежда съгласно изискванията на Регламент (ЕС) 2018/848 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2018 г. относно биологичното производство и етикетирането на биологични продукти и за отмяна на Регламент (ЕО) № 834/2007 на Съвета (ОВ, L 150 от 14 юни 2018 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС) 2018/848“, за което ДФЗ извършва служебна проверка в регистъра за периода от 1 октомври на предходната година до 30 септември на годината на кандидатстване, и отговаря на изискванията по ал. 2 и 3, и

3. 2000 кг мляко на млечна крава за животните в останалите стопанства, които отговарят на изискванията по ал. 2 и 3.

(5) Размерът на помощта по интервенцията по ал. 1 се определя на брой заявени и за подпомагане животни, които отговарят на условията по ал. 2 и 3, за които земеделските стопани са реализирали минималното количество мляко, определено по ал. 4, и са предоставени доказателства за тази реализация.

Чл. 9. (1) Право на подпомагане по интервенцията за обвързано с производството подпомагане за млечни крави, включени в развъдни програми, имат земеделски стопани, които отглеждат в стопанството си 20 и повече млечни крави от една порода, включени в развъдни програми с предназначение за производство на мляко, съгласно приложение № 2, които са вписани в Главния раздел на родословна книга съгласно Регламент (ЕС) 2016/1012 на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2016 г. относно зоотехнически и генеалогични условия за развъждане, търговия и въвеждане в Съюза на чистопородни разплодни животни, хибридни разплодни свине и зародишни продукти от тях, за изменение на Регламент (ЕС) № 652/2014 и директиви 89/608/ЕИО и 90/425/ЕИО на Съвета и за отмяна на определени актове в областта на развъждането на животни (ОВ, L 171, 29 юни 2016 г.), наричан по-нататък „Регламент относно разплодните животни“.

(2) Заявените за подпомагане животни по интервенцията по ал. 1 трябва да:

1. отговарят на изискванията на чл. 8, ал. 2;

2. са вписани в регистрите по чл. 18, ал. 6, т. 2 от Закона за животновъдството не по-късно от последния ден за подаване на заявления за подпомагане;

3. имат издадени зоотехнически сертификати, които се проверяват при контрола по чл. 68.

(3) Земеделските стопани, кандидати по интервенцията по ал. 1, трябва да продължат да отглеждат заявените животни най-малко 80 дни от деня, следващ последния ден за подаване на заявленията за подпомагане.

(4) Земеделските стопани, кандидати по интервенцията по ал. 1, трябва да са реализирали през периода от 1 октомври на предходната година до 30 септември на годината на кандидатстване количества мляко и/или млечни продукти в еквивалент мляко, съответстващи най-малко на:

1. 2000 кг на млечна крава, в система на контрол, която е в период на преход или е преминала период на преход към биологично производство, вписана е в регистъра по чл. 16а, ал. 1, т. 1 от ЗПООПЗПЕС на името на кандидата по интервенцията и се отглежда съгласно изискванията на Регламент (ЕС) 2018/848, за което ДФЗ извършва служебна проверка в регистъра за периода от 1 октомври на предходната година до 30

септември на годината на кандидатстване, която отговаря на изискванията по ал. 2 и 3;

2. за кравите, които не попадат в т. 1 – 4000 кг мляко на млечна крава, която отговаря на изискванията по ал. 2 и 3.

(5) Условието по ал. 2, т. 2 се проверяват и отбелязват от Изпълнителната агенция за селекция и репродукция в животновъдството (ИАСРЖ) в интегрираната информационна система на БАБХ по чл. 51, ал. 3 от ЗВД.

(6) Размерът на помощта по интервенцията по ал. 1 се определя на брой заявени за подпомагане животни, които отговарят на условията по ал. 2 и 3, за които земеделските стопани са реализирали минималното количество мляко, определено по ал. 4, и са предоставени доказателства за тази реализация.

Чл. 10. (1) Право на подпомагане по интервенцията за обвързано с производството подпомагане за месодайни крави имат земеделски стопани, които отглеждат в стопанството си 5 и повече месодайни крави с предназначение за производство на месо.

(2) Заявените за подпомагане животни по интервенцията по ал. 1 трябва да:

1. са на възраст от 22 месеца до 13 години;
2. отговарят на изискванията на чл. 8, ал. 2, т. 2 – 5 и 7.

(3) Земеделските стопани, кандидати по интервенцията по ал. 1, трябва да продължат да отглеждат заявените месодайни крави най-малко 80 дни от деня, следващ последния ден за подаване на заявленията за подпомагане.

(4) Земеделските стопани, кандидати по интервенцията по ал. 1, трябва да са реализирали през периода от 1 октомври на предходната година до 30 септември на годината на кандидатстване на пазара за клане, износ, вътрешна търговия в ЕС или продажба в други стопанства говеда, съответстващи най-малко на 0,3 говеда на едно животно, което отговаря на изискванията по ал. 2 и 3.

(5) Размерът на помощта по интервенцията по ал. 1 се определя на брой заявени за подпомагане животни, които отговарят на условията по ал. 2 и 3, за които е изпълнено условието по ал. 4, и са предоставени доказателства за това.

Чл. 11. (1) Право на подпомагане по интервенцията за обвързано с производството подпомагане за месодайни крави, включени в развъдни програми, имат земеделски стопани, които отглеждат в стопанството си 20 и повече месодайни крави от една порода, включени в развъдни програми с предназначение за производство на месо, съгласно приложение № 3, които са вписани в Главния раздел на родословната книга в съответствие с изискванията на Регламента относно разплодните животни.

(2) Заявените за подпомагане животни по интервенцията по ал. 1 трябва да:

1. отговарят на изискванията на чл. 10, ал. 2;
2. са вписани в регистрите по чл. 18, ал. 6, т. 2 от Закона за животновъдството не по-късно от последния ден за подаване на заявления за подпомагане;
3. имат издадени зоотехнически сертификати, които се проверяват при контрола по чл. 68.

(3) Земеделските стопани, кандидати по интервенцията по ал. 1, трябва да продължат да отглеждат заявените животни най-малко 80 дни от деня, следващ последния ден за подаване на заявленията за подпомагане.

(4) Земеделските стопани, кандидати по интервенцията по ал. 1, трябва да са реализирали през периода от 1 октомври на предходната година до 30 септември на годината на кандидатстване на пазара за клане, износ, вътрешна търговия в ЕС или продажба в други стопанства говеда, съответстващи най-малко на 0,4 говеда на едно животно, което отговаря на изискванията по ал. 2 и 3.

(5) Условието по ал. 2, т. 2 се проверяват и отбелязват от ИАСРЖ в интегрираната информационна система на БАБХ по чл. 51, ал. 3 от ЗВД.

(6) Размерът на помощта по интервенцията по ал. 1 се определя на брой заявени животни, които отговарят на условията по ал. 2 и 3, за които е изпълнено условието по ал. 4, и са предоставени доказателства за това.

Чл. 12. (1) Право на подпомагане по интервенцията за обвързано с производството подпомагане за крави от застрашени от изчезване породи имат земеделски стопани, които оглеждат в стопанството си 20 и повече крави от една застрашена от изчезване порода съгласно приложение № 4, които са вписани в Главния раздел на родословната книга в съответствие с изискванията на Регламента относно разплодните животни.

(2) Заявените за подпомагане животни по интервенцията по ал. 1 трябва да:

1. са на възраст над 22 месеца;
2. отговарят на изискванията на чл. 8, ал. 2, т. 2 – 7;
3. са от застрашена от изчезване порода съгласно приложение № 4;
4. имат издадени зоотехнически сертификати, които се проверяват при контрола по чл. 68.

(3) Земеделските стопани, кандидати по интервенцията по ал. 1, трябва да продължат да отглеждат заявените животни най-малко 80 дни от деня, следващ последния ден за подаване на заявленията за подпомагане.

(4) Земеделските стопани, кандидати по интервенцията по ал. 1, трябва за периода от 1 октомври на предходната година до 30 септември на годината на кандидатстване да са реализирали на пазара:

1. количества мляко и/или млечни продукти в еквивалент мляко, съответстващи най-малко на 2000 кг мляко на животно, което отговаря на изискванията по ал. 2 и 3, или
2. за клане, износ, вътрешна търговия в ЕС или продажба в други стопанства говеда, съответстващи най-малко на 0,25 говеда на едно животно, което отговаря на изискванията по ал. 2 и 3.

(5) Размерът на помощта по интервенцията по ал. 1 се определя на брой заявени животни, които отговарят на условията по ал. 2 и 3, за които е изпълнено условието по ал. 4, и са предоставени доказателства за това.

Чл. 13. (1) Право на подпомагане по интервенцията за обвързано с производството подпомагане за говеда в планински райони имат земеделски стопани, които отглеждат в стопанството си от 5 до 9 (включително) крави с предназначение за производство на месо и/или мляко и чиито стопанства са в планински район.

(2) Заявените за подпомагане животни по интервенцията по ал. 1 трябва да отговарят на изискванията на чл. 10, ал. 2.

(3) Земеделските стопани, кандидати по интервенцията по ал. 1, трябва да продължат да отглеждат заявените крави най-малко 80 дни от деня, следващ последния ден за подаване на заявленията за подпомагане.

(4) Размерът на помощта по интервенцията по ал. 1 се определя въз основа на броя заявени животни, които отговарят на условията по ал. 2 и 3.

Чл. 14. (1) Право на подпомагане по интервенцията за обвързано с производството подпомагане за биволи имат земеделски стопани, които отглеждат в стопанството си 10 и повече женски биволи.

(2) Заявените за подпомагане животни по интервенцията по ал. 1 трябва да:

1. са на възраст от 36 месеца до 18 години;
2. отговарят на изискванията на чл. 8, ал. 2, т. 2 – 7.

(3) Земеделските стопани трябва да продължат да отглеждат заявените биволи най-малко 80 дни от деня, следващ последния ден за подаване на заявленията за подпомагане.

(4) Земеделските стопани, кандидати по интервенцията по ал. 1, трябва да са реализирали през периода от 1 октомври на предходната година до 30 септември на годината на кандидатстване количества мляко и/или млечни продукти в еквивалент мляко, съответстващи най-малко на 400 кг мляко на животно, което отговаря на изискванията по ал. 2 и 3.

(5) Размерът на помощта по интервенцията по ал. 1 се определя на брой животни, които отговарят на условията по ал. 2 и 3, за които земеделските стопани са изпълнили условието по ал. 4, и са предоставени доказателства за това.

Чл. 15. (1) Право на подпомагане по интервенцията за обвързано с производството подпомагане за овце и кози от застрашени от изчезване породи имат земеделски стопани, които отглеждат в стопанството си:

1. 50 или повече овце-майки от една застрашена от изчезване порода съгласно приложение № 5, включени в развъдни програми, и/или

2. 20 или повече кози-майки от една застрашена от изчезване порода съгласно приложение № 5, включени в развъдни програми.

(2) Заявените за подпомагане животни по интервенцията по ал. 1 трябва да:

1. са на възраст от 12 месеца до 84 месеца за овцете и до 108 месеца за козите;

2. са идентифицирани с одобрени от БАБХ обикновена ушна марка и електронно средство за идентификация;

3. отговарят на изискванията на чл. 8, ал. 2, т. 3, 4, 6 и 7;

4. са с доказан произход;

5. са вписани в регистрите по чл. 18, ал. 6, т. 2 от Закона за животновъдството не по-късно от последния ден за подаване на заявления за подпомагане;

6. имат издадени зоотехнически сертификати, които се проверяват при контрола по чл. 68.

(3) Земеделските стопани, кандидати по интервенцията по ал. 1, трябва да продължат да отглеждат заявените овце-майки и/или кози-майки най-малко 80 дни от деня, следващ последния ден за подаване на заявленията за подпомагане.

(4) Земеделските стопани, кандидати по интервенцията по ал. 1, трябва да са реализирали на пазара през периода от 1 октомври на предходната година до 30 септември на годината на кандидатстване на овца-майка и/или коза-майка, която отговаря на изискванията по ал. 2 и 3, мляко и/или млечни продукти в еквивалент мляко, съответстващи най-малко на 35 кг или 0,2 животни от един от двата вида.

(5) Условията по ал. 2, т. 4 и 5 се проверяват и отбелязват от ИАСРЖ в интегрираната информационна система на БАБХ по чл. 51, ал. 3 от ЗВД.

(6) Размерът на помощта по интервенцията по ал. 1 се определя на брой заявени животни, които отговарят на условията по ал. 2 и 3, за които

земеделските стопани са изпълнили условията по ал. 4, и са предоставени доказателства за това.

Чл. 16. (1) Право на подпомагане по интервенцията за обвързано с производството подпомагане за овце и кози от млечните породи и от породи, ползвани за месо, съгласно приложение № 6, включени в развъдни програми, имат земеделски стопани, които отглеждат в стопанството си:

1. 50 или повече овце-майки от една порода, включени в развъдни програми, и/или

2. 20 или повече кози-майки от една порода, включени в развъдни програми.

(2) Заявените за подпомагане животни по интервенцията по ал. 1 трябва да:

1. са на възраст от 12 месеца до 84 месеца за овце и до 108 месеца за кози;

2. са идентифицирани с одобрени от БАБХ обикновена ушна марка и електронно средство за идентификация;

3. отговарят на изискванията на чл. 8, ал. 2, т. 3, 4, 6 и 7;

4. са с доказан произход;

5. са вписани в регистрите по чл. 18, ал. 6, т. 2 от Закона за животновъдството не по-късно от последния ден за подаване на заявления за подпомагане;

6. имат издадени зоотехнически сертификати, които се проверяват при контрола по чл. 68.

(3) Земеделските стопани, кандидати по интервенцията по ал. 1, трябва да продължат да отглеждат заявените овце-майки и/или кози-майки най-малко 80 дни от деня, следващ последния ден за подаване на заявленията за подпомагане.

(4) Земеделските стопани, кандидати по интервенцията по ал. 1, трябва да отговарят на следните условия:

1. за овца-майка и/или коза-майка от млечните породи съгласно приложение № 6, която отговаря на изискванията по ал. 2 и 3, да са реализирали на пазара през периода от 1 октомври на предходната година до 30 септември на годината на кандидатстване количества мляко и/или млечни продукти в еквивалент мляко, съответстващи най-малко на 100 кг мляко за овца-майка и/или 250 кг мляко за коза-майка;

2. за овца-майка и/или коза-майка от породи, ползвани за месо, съгласно приложение № 6, която отговаря на изискванията по ал. 2 и 3, да са реализирали на пазара през периода от 1 октомври на предходната година до 30 септември на годината на кандидатстване за клане износ, вътрешна търговия в ЕС или продажба в други стопанства животни от един от двата вида, съответстващи най-малко на 1 брой агне или яре, родени в стопанството, на допустимо за подпомагане животно.

(5) Условията по ал. 2, т. 4 и 5 се проверяват и отбелязват от ИАСРЖ в интегрираната информационна система на БАБХ по чл. 51, ал. 3 от ЗВД.

(6) Размерът на помощта по интервенцията по ал. 1 се определя на брой заявени животни, които отговарят на условията по ал. 2 и 3, за които земеделските стопани са изпълнили условията по ал. 4, и са предоставени доказателства за това.

Чл. 17. (1) Право на подпомагане по интервенцията за обвързано с производството подпомагане за овце и кози в планински райони имат земеделски стопани, чиито стопанства са в планински райони и в тях се отглеждат:

1. от 10 до 49 (включително) овце-майки, или
2. от 10 до 49 (включително) кози-майки, или
3. от 10 до 49 (включително) овце-майки и кози-майки.

(2) Заявените за подпомагане по интервенцията по ал. 1 животни трябва да отговарят на изискванията на чл. 15, ал. 2, т. 1 – 3.

(3) Земеделските стопани трябва да продължат да отглеждат заявените овце-майки и/или кози-майки най-малко 80 дни от деня, следващ последния ден за подаване на заявленията за подпомагане.

(4) Размерът на помощта по интервенцията по ал. 1 се определя въз основа на броя на заявените животни, които отговарят на условията по ал. 2 и 3.

Чл. 18. (1) Земеделските стопани – кандидати по интервенциите по чл. 7, т. 1 – 10, могат да заменят заявените животни с други животни, отговарящи на условията за подпомагане по съответната интервенция, към последния ден за подаване на заявления за подпомагане, при условие че заявят замяната по електронен път с квалифициран електронен подпис или писмено лично или чрез упълномощено с нотариално заверено пълномощно лице в съответния отдел „Прилагане на схемите и мерките за подпомагане“ в областната дирекция на Държавен фонд „Земеделие“ в срок до 7 работни дни от деня на края на събитието, което е наложило замяната.

(2) Подпомагане по интервенциите по чл. 7, т. 1 – 10, се изплаща и когато кандидатите са преместили част или всички от заявените за подпомагане животни или животните, с които са ги заменили по реда на ал. 1, в животновъден обект – пасище, отговарящ на условията по съответната интервенция, регистриран на името на земеделския стопанин, точната дата на преместването е отразена в интегрираната информационна система на БАБХ по чл. 51, ал. 3 от ЗВД и преместването е извършено в срока на издаденото ветеринарномедицинско свидетелство.

(3) Замяната на животните по ал. 1 се извършва, при условие че Държавен фонд „Земеделие“ все още не е информирал бенефициента за намерението си да извърши проверка на място или след извършена проверка на място, при която не са открити несъответствия на животни.

Чл. 19. (1) Едно животно може да бъде заявено за подпомагане само по една от интервенциите по чл. 7, т. 1 – 6 и 8 – 10.

(2) През периода на прилагане на интервенциите по чл. 7, т. 1, 2, 3 и 4 за всяко допустимо животно се изплаща финансова помощ само по едно направление – за мляко или за месо.

(3) При промяна на предназначението на животно, което е заявявано за подпомагане по схемите по чл. 18, т. 1 – 5 от Наредба № 3 от 2015 г. за условията и реда за прилагане на схемите за директни плащания (ДВ, бр. 16 от 2015 г.) (Наредба № 3 от 2015 г.) и интервенциите за обвързано с производството подпомагане по чл. 7, т. 1 – 6 от настоящата наредба, то се счита за неустановено животно.

(4) При промяна на породата на животно, което е заявявано за подпомагане по схемата по чл. 18, т. 7 от Наредба № 3 от 2015 г. и интервенциите за обвързано с производството подпомагане по чл. 7, т. 8 – 9 от настоящата наредба, то се счита за неустановено животно.

Чл. 20. (1) Животните, заявени за подпомагане по интервенцията за преходна национална помощ за овце-майки и/или кози-майки, не са допустими за подпомагане по интервенциите по чл. 7, т. 8 – 10.

(2) Животните, заявени по интервенциите по чл. 7, т. 1 – 10, следва да са навършили необходимата минимална възраст и възрастта им да не надхвърля максималната възраст за подпомагане, в месеци или в години, когато е предвидена такава в съответната интервенция, към последния ден за подаване на заявления за подпомагане.

Чл. 21. (1) Реализацията на количествата мляко по чл. 8, 9, 12, 14, 15 и 16 се осъществява в съответствие с чл. 55б от Закона за прилагане на общата организация на пазарите на земеделски продукти на Европейския съюз, при спазване на реда за одобрение по чл. 31 от Закона за храните, Наредба № 26 от 2010 г. за специфичните изисквания за директни доставки на малки количества суровини и храни от животински произход (ДВ, бр. 84 от 2010 г.), наричана по-нататък „Наредба № 26 от 2010 г.“, и чл. 7, ал. 1, т. 3а от Наредба № 3 от 1999 г. за създаване и поддържане на регистър на земеделските стопани (ДВ, бр. 10 от 1999 г.), наричана по-нататък „Наредба № 3 от 1999 г.“, и се доказва със:

1. фактури при плащане по банков път и фискални касови бележки при плащане в брой, издадени от фискално устройство, когато земеделските стопани са търговци по смисъла на чл. 1 от Търговския закон;

2. счетоводни документи с реквизитите по чл. 6, ал. 3 от Закона за счетоводството, когато земеделските стопани са лица по чл. 9, ал. 2 от Закона за данъците върху доходите на физическите лица, а в случаите по чл. 9, ал. 4 от Закона за данъците върху доходите на физическите лица – и с реквизитите по чл. 6, ал. 1, т. 3 от Закона за счетоводството;

3. фактури при плащане по банков път или фискални касови бележки при плащане в брой, издадени от фискално устройство, когато земеделските стопани са търговци по смисъла на чл. 1 от Търговския закон и доставят на търговци в други държави – членки на Европейския съюз;

4. фактури при плащане по банков път и фискални касови бележки при плащане в брой, издадени от фискално устройство, когато земеделските стопани са със затворен цикъл на производство и имат регистрирано млекопреработвателно предприятие в Националния електронен регистър на обектите за производство и търговия на едро и дребно с храни от животински и неживотински произход – Секция IX – Млечни продукти;

5. приемно-предавателни протоколи с реквизитите по чл. 6, ал. 1 от Закона за счетоводството за доставка на сурово мляко за преработка на ишлеме в млекопреработвателно предприятие, което е вписано в Националния електронен регистър на обектите за производство и търговия на едро и дребно с храни от животински и неживотински произход – Секция IX – Млечни продукти;

6. фискални отчети от млекомот – при директни продажби на сурово мляко от млекомот;

7. фактури при плащане по банков път или фискални касови бележки при плащане в брой, издадени от фискално устройство, когато земеделските стопани са търговци по смисъла на чл. 1 от Търговския закон, или документи с реквизитите по чл. 6, ал. 3 от Закона за счетоводството, когато земеделските стопани са лица по чл. 9, ал. 2 от Закона за данъците върху доходите на физическите лица, а в случаите по чл. 9, ал. 4 от Закона за данъците върху доходите на физическите лица – и с реквизитите по чл. 6, ал. 1, т. 3 от Закона за счетоводството, за директно продадено сурово мляко от земеделския стопанин на други земеделски стопани за изхранване на животните, за кандидатите по интервенциите по чл. 8, 9 и 12.

(2) Документите по ал. 1 трябва да са с дата на издаване в периода от 1 октомври на предходната година до 30 септември на годината на кандидатстване. При смърт на кандидата за подпомагане в периода след смъртта документите по ал. 1 следва да бъдат издадени от името на представител на повече от половината от неговите наследници, упълномощен с нотариално заверено пълномощно.

(3) Документите по ал. 1 могат да бъдат предоставени от Държавен фонд „Земеделие“ на Националната агенция за приходите (НАП).

(4) Министерството на земеделието предоставя на ДФЗ до 31 октомври в годината на кандидатстване списък на земеделските стопани, регистрирани съгласно условията на Наредба № 3 от 1999 г. и подали декларация като производители на първични фуражи.

(5) При превръщане на млякото от обемни в тегловни единици и при определяне на млечния еквивалент за млечни продукти се прилага приложение № 7.

(6) При определяне на количествата мляко по ал. 1, т. 7 се прилага приложение № 8.

(7) Българската агенция по безопасност на храните предоставя на ДФЗ до 31 октомври в годината на кандидатстване актуална извадка от следните списъци и регистри за доказване на директните продажби във формат и по вид информация, посочени писмено от ДФЗ:

1. списък на одобрените предприятия за търговия с храни от животински произход с държави членки – Секция IX – Млечни продукти;

2. списък на производители на първични продукти, регистрирани в съответствие с чл. 1, т. 1 от Наредба № 26 от 2010 г.;

3. Група 19 – обекти за търговия на дребно, осъществяващи дейност в съответствие с чл. 1, т. 2 от Наредба № 26 от 2010 г.;

4. списък на животновъдните обекти, които са в система на контрол и мониторинга на суровото мляко.

Чл. 22. (1) Реализацията на пазара на животни по чл. 10, 11, 12, 15 и 16 се извършва при спазване на ветеринарномедицинските изисквания за придвижване, транспортиране, търговия, изнасяне или пускане на пазара на животни по ЗВД и се доказва със:

1. фактури при плащане по банков път и фискални касови бележки при плащане в брой, издадени от фискално устройство, когато кандидатите са търговци по смисъла на чл. 1 от Търговския закон;

2. счетоводни документи с реквизитите по чл. 6, ал. 3 от Закона за счетоводството, когато земеделските стопани са лица по чл. 9, ал. 2 от Закона за данъците върху доходите на физическите лица, а в случаите по чл. 9, ал. 4 от Закона за данъците върху доходите на физическите лица – и с реквизитите по чл. 6, ал. 1, т. 3 от Закона за счетоводството;

3. приемно-предавателни протоколи между земеделския стопанин и кланица с реквизитите по чл. 6, ал. 1 от Закона за счетоводството за клане на ишлеме и фактури за услуга, издадени от кланицата.

(2) Документите по ал. 1 не се изискват при затворен цикъл на производство, като закланите собствени животни в кланичен пункт, одобрен съгласно Наредба № 10 от 2021 г. за специфичните изисквания към производството на храни от животински произход в кланични пунктове (ДВ, бр. 36 от 2021 г.), наричана по-нататък „Наредба № 10 от 2021 г.“, се установяват чрез системата за идентификация и регистрация на животните на БАБХ.

(3) Документите по ал. 1 могат да бъдат предоставени от Държавен фонд „Земеделие“ на НАП.

(4) При придвижване на животни на територията на страната, включително при затворен цикъл на производство, ДФЗ извършва проверка в интегрираната информационна система на БАБХ по чл. 51, ал. 3 от ЗВД, а при вътрешна търговия в ЕС и износ на живи животни извършва проверка въз основа на копие от сертификат за вътрешна търговия в ЕС и/или за здравословно състояние при износ, предоставен от кандидата.

(5) Документите по ал. 1 трябва да са с дата на издаване в периода от 1 октомври на предходната година до 30 септември на годината на кандидатстване. При смърт на кандидата за подпомагане в периода след смъртта документите по ал. 1 следва да бъдат издадени от името на представител на повече от половината от неговите наследници, упълномощен с нотариално заверено пълномощно.

Чл. 23. (1) Кандидатите по интервенциите по чл. 8, 9, 10, 11, 12, 14, 15 и 16 удостоверяват реализираните количества мляко и/или млечни продукти в еквивалент мляко или реализираните на пазара животни, като към документите по чл. 21, ал. 1 и чл. 22, ал. 1 представят декларация и опис на документите по образец, утвърден от изпълнителния директор на ДФЗ.

(2) Когато земеделските стопани кандидатстват едновременно по интервенциите по чл. 8, 9 и/или 12, доказаните реализирани на пазара количества краве мляко се разпределят пропорционално на броя на установените преди проверка за реализация по всяка от трите интервенции млечни крави; когато кандидатстват едновременно по интервенциите по чл. 15 и 16, доказаните реализирани на пазара количества овче или козе мляко се разпределят пропорционално на броя на установените преди проверка за реализация по всяка от двете интервенции овце или кози, а когато кандидатстват едновременно по интервенциите по чл. 10, 11 и/или 12, доказаните реализирани на пазара животни се разпределят пропорционално на броя на установените преди проверка за реализация по всяка от трите интервенции месодайни крави.

(3) Кандидатите по чл. 10, 11, 12, 15 и 16 описват документите по ал. 1, като посочват и номер на ветеринарномедицинското свидетелство за придвижване на животни, за което документът се отнася.

(4) Документите, декларациите и описът по ал. 1 се подават в периода от 5 до 31 октомври в годината на кандидатстване електронно с квалифициран електронен подпис и/или в съответната областна дирекция на ДФЗ по постоянен адрес на кандидата – физическо лице, или адрес на управление на кандидата – юридическо лице или едноличен търговец, лично или чрез упълномощено с нотариално заверено пълномощно лице. При смърт на кандидата за подпомагане документите по ал. 1 се подават в посочения период или до 15 дни от датата на смъртта, когато е настъпила преди изтичане на периода, от представител на повече от половината от неговите наследници, упълномощен с нотариално заверено пълномощно.

Чл. 24. (1) Министърът на земеделието определя със заповед размера на плащането за едно допустимо животно по интервенциите по чл. 7, т. 1 – 10.

(2) Министърът на земеделието определя размера на плащането по интервенциите по чл. 7, т. 1 – 5 и 7, като прилага модулиран размер на подпомагането: за първите 150 (включително) допустими, след отчитане на реализация на продукцията, животни на всички стопанства и за над 150-ото допустимо, след отчитане на реализация на продукцията,

животно при спазване на съотношението между двата размера на подпомагане: 1,25:1.

(3) Министърът на земеделието определя размера на плащането по интервенциите по чл. 7, т. 8 и 9, като прилага модулиран размер на подпомагането: за първите 300 (включително) допустими, след отчитане на реализация на продукцията, животни и за над 300-ото допустимо, след отчитане на реализация на продукцията, животно при спазване на съотношението между двата размера на подпомагане: 1,25:1.

(4) Заповедта по ал. 1 се публикува на интернет страниците на Министерството на земеделието и на ДФЗ.

Чл. 25. (1) Право на подпомагане по интервенцията за обвързано с производството подпомагане на доходите за плодове имат земеделските стопани на територията на цялата страна, които стопанисват и заявяват за подпомагане минимум 0,5 ха (заедно или поотделно) допустими за подпомагане площи с плодове и с плодови насаждения от следните видове култури: малини, ягоди, ябълки, круши, кайсии и зарзали, череша, вишни, праскови и нектарини, сливи (*Prunus domestica*) и десертно грозде.

(2) По отношение на културата десертно грозде право на подпомагане по интервенцията по ал. 1 имат площи с допустими сортове, включени в списъка на сортовете по приложение № 9, или сортовете десертно грозде, включени в Общия каталог на държавите – членки на Европейския съюз, до 1 март на годината на кандидатстване. Няма право на подпомагане по интервенцията площи, които са включени в регистъра по чл. 27 от Закона за виното и спиртните напитки.

(3) Заявените площи от кандидатите по интервенцията по ал. 1 подлежат на подпомагане, когато:

1. са заети с плододаващи култури по ал. 1 и са с минимална площ на парцела 0,1 ха; площи, заявени за подпомагане по интервенцията, на които се установи различна култура от културите по ал. 1 или не са плододаващи, се считат за наддекларирани;

2. отговарят на изискванията за допустимост по ОПДУ;

3. през годината на заявяване на допустимите площи заявените за подпомагане култури по ал. 1 са в период на плододаване съгласно Наредбата за базисните цени на трайните насаждения (ДВ, бр. 65 от 1991 г.) и са спазени минималните агротехнически мероприятия, позволяващи получаване на добив от тях, които се установяват при проверка по чл. 37, ал. 4 от ЗПЗП;

4. от получения добив по т. 3 са реализирани на пазара количества съгласно приложение № 10.

(4) Кандидатът за подпомагане предоставя документ, доказващ, че насаждението е в период на плододаване, издаден от агроном.

(5) Размерът на помощта по интервенцията по ал. 1 се определя за толкова заявени площи, които отговарят на условията по ал. 2 и ал. 3, т. 1 – 3, за колкото е изпълнено условието по ал. 3, т. 4 и са представени доказателства за това.

(6) Земеделските стопани получават плащане с по-нисък размер за допустимите за подпомагане площи по ал. 3, заявени за подпомагане с култури сливи (*Prunus domestica*) и десертно грозде. Съотношението на подпомагането за сливи и десертно грозде спрямо останалите допустими култури е 1:2.

(7) Намаленията и санкциите по интервенцията се налагат въз основа на средния размер на нивата на плащане, определени съгласно ал. 4 и 5, за съответните деклариранни площи.

Чл. 26. (1) Право на подпомагане по интервенцията за обвързано с производството подпомагане на доходите за плодови насаждения до встъпването им в плододаване имат земеделските стопани на територията на цялата страна, които стопанисват и заявяват за подпомагане минимум 0,5 ха (заедно или поотделно) допустими за подпомагане площи с плодове и с плодови насаждения от следните видове култури: ягоди, малини, ябълки, круши, кайсии и зарзали, череша, вишни, праскови и нектарини, сливи (*Prunus domestica*) и десертно грозде.

(2) Заявените площи от кандидатите по интервенцията по ал. 1 подлежат на подпомагане, когато:

1. са заети с малини, ябълки, круши, кайсии и зарзали, череша, вишни, праскови и нектарини, сливи (*Prunus domestica*) и десертно грозде, които не са встъпили в плододаване и са с минимална площ на парцела 0,1 ха; площи, заявени за подпомагане по интервенцията, на които се установи различна култура от малини, ябълки, круши, кайсии и зарзали, череша, вишни, праскови и нектарини, сливи (*Prunus domestica*) и десертно грозде или изброените култури са плододаващи, се считат за наддекларирани;

2. отговарят на изискванията за допустимост по ОПДУ;

3. при отглеждането на насажденията са спазени съответните минимални агротехнически мероприятия, които се установяват при проверка по чл. 37, ал. 4 от ЗПЗП;

4. насажденията не са встъпили в период на плододаване към последната дата за подаване на заявления за подпомагане съгласно Наредбата за базисните цени на трайните насаждения;

5. за заявените площи са представени през първата година на кандидатстване документи за закупен сертифициран и/или стандартен посадъчен материал съобразно нормите за брой растения от видовете по ал. 2, т. 1 на хектар в приложение № 11, когато насажденията са създадени след влизане в сила на настоящата наредба.

(3) Разсадниците на овощни насаждения нямат право на подпомагане по интервенцията по ал. 1.

(4) По отношение на културата десертно грозде право на подпомагане по интервенцията по ал. 1 имат площи с допустими сортове, включени в списъка на сортовете по приложение № 9, или сортовете десертно грозде, включени в Общия каталог на държавите – членки на Европейския съюз, до 1 март на годината на кандидатстване. Нямат право на подпомагане по интервенцията площи, които са включени в регистъра по чл. 27 от Закона за виното и спиртните напитки.

(5) Размерът на помощта по интервенцията по ал. 1 се определя за заявените площи, които отговарят на условията по ал. 2 и 4.

Чл. 27. (1) Право на подпомагане по интервенцията за обвързано с производството подпомагане на доходите за зеленчуци (домати, краставици, корнишони и патладжани) имат земеделски стопани на територията на цялата страна, които стопанисват и заявяват за подпомагане по интервенциите по чл. 27, 28, 29, 30 и/или 31 минимум 0,5 ха допустими за подпомагане площи със зеленчуци – полско производство (заедно или поотделно), от следните видове култури: домати, краставици, корнишони, патладжани, пипер, лук, моркови, зеле, дини, пъпеши, чесън, картофи за нишесте, и/или с плодове и зеленчуци – оранжерийно

производство (заедно или поотделно), от следните видове култури: домати, пипер, краставици, ягоди и малини.

(2) Заявените площи от кандидатите по интервенцията по ал. 1 подлежат на подпомагане, когато:

1. са заети с домати, краставици, корнишони и патладжани полско производство и са с минимална площ на парцела 0,1 ха; площи, заявени за подпомагане по интервенцията, на които се установи различна култура от домати, краставици, корнишони и патладжани, се считат за наддекларирани;

2. отговарят на изискванията за допустимост по ОПДУ;

3. за заявените площи са представени документи за закупени сертифицирани и/или стандартни семена и/или посадъчен материал, освен когато земеделският стопанин произвежда стандартен посевен и/или посадъчен материал за собствени нужди, чието качество е удостоверил с издаден от него фирмен документ по чл. 36, ал. 2 или по чл. 40, ал. 2 от Закона за посевния и посадъчния материал, съобразно минималните разходни норми за единица площ в приложение № 11;

4. през годината на заявяване на допустимите площи със заявените за подпомагане домати, краставици, корнишони и патладжани са спазени съответните минимални агротехнически мероприятия, позволяващи получаване на добив от тях, които се установяват при проверка по чл. 37, ал. 4 от ЗПЗП;

5. от получения добив по т. 4 са реализирани на пазара количества съгласно приложение № 10.

(3) Размерът на помощта по интервенцията по ал. 1 се определя за толкова заявени и допустими за подпомагане хектари, за колкото са представени документи по ал. 2, т. 3 и е изпълнено условието по ал. 2, т. 5, като са представени доказателства за това.

Чл. 28. (1) Право на подпомагане по интервенцията за обвързано с производството подпомагане на доходите за зеленчуци (пипер) имат земеделски стопани на територията на цялата страна, които стопанисват и заявяват за подпомагане по интервенциите по чл. 27, 28, 29, 30 и/или 31 минимум 0,5 ха допустими за подпомагане площи със зеленчуци – полско производство (заедно или поотделно), от следните видове култури: пипер, домати, краставици, корнишони, лук, патладжани, моркови, зеле, дини, пъпеши, чесън, картофи за нишесте, и/или с плодове и зеленчуци – оранжерийно производство (заедно или поотделно), от следните видове култури: домати, пипер, краставици, ягоди и малини.

(2) Заявените площи от кандидатите по интервенцията по ал. 1 подлежат на подпомагане, когато:

1. са заети с пипер полско производство и са с минимална площ на парцела 0,1 ха; площи, заявени за подпомагане по интервенцията, на които се установи различна култура от пипер, се считат за наддекларирани;

2. отговарят на изискванията за допустимост по ОПДУ;

3. за заявените площи са представени документи за закупени сертифицирани и/или стандартни семена и/или посадъчен материал, освен когато земеделският стопанин произвежда стандартен посевен и/или посадъчен материал за собствени нужди, чието качество е удостоверил с издаден от него фирмен документ по чл. 36, ал. 2 или по чл. 40, ал. 2 от Закона за посевния и посадъчния материал, съобразно минималните разходни норми за единица площ в приложение № 11;

4. през годината на заявяване на допустимите площи със заявления за подпомагане пипер са спазени съответните минимални агротехнически мероприятия, позволяващи получаване на добив от тях, които се установяват при проверка по чл. 37, ал. 4 от ЗПЗП;

5. от получения добив по т. 4 са реализирани на пазара количества съгласно приложение № 10.

(3) Размерът на помощта по интервенцията по ал. 1 се определя за толкова заявени и допустими за подпомагане хектари, за колкото са представени документи по ал. 2, т. 3 и е изпълнено условието по ал. 2, т. 5, като са представени доказателства за това.

Чл. 29. (1) Право на подпомагане по интервенцията за обвързано с производството подпомагане на доходите за зеленчуци (моркови, зеле, дини и пъпеши) имат земеделски стопани на територията на цялата страна, които стопанисват и заявяват за подпомагане по интервенциите по чл. 27, 28, 29, 30 и/или 31 минимум 0,5 ха допустими за подпомагане площи със зеленчуци – полско производство (заедно или поотделно), от следните видове култури: моркови, зеле, дини, пъпеши, картофи за нишесте, лук, чесън, домати, краставици, корнишони, патладжани, пипер, и/или с плодове и зеленчуци – оранжерийно производство (заедно или поотделно), от следните видове култури: домати, пипер, краставици, ягоди и малини.

(2) Заявените площи от кандидатите по интервенцията по ал. 1 подлежат на подпомагане, когато:

1. са заети с моркови, зеле, дини и пъпеши и са с минимална площ на парцела 0,1 ха; площи, заявени за подпомагане по интервенцията, на които се установи различна култура от моркови, зеле, дини и пъпеши, се считат за наддекларирани;

2. отговарят на изискванията за допустимост по ОПДУ;

3. за заявените площи са представени документи за закупени сертифицирани и/или стандартни семена и/или посадъчен материал, освен когато земеделският стопанин произвежда стандартен посевен и/или посадъчен материал за собствени нужди, чието качество е удостоверил с издаден от него фирмен документ по чл. 36, ал. 2 или по чл. 40, ал. 2 от Закона за посевния и посадъчния материал, съобразно минималните разходни норми за единица площ в приложение № 11;

4. през годината на заявяване на допустимите площи със заявените за подпомагане моркови, зеле, дини и пъпеши са спазени съответните минимални агротехнически мероприятия, позволяващи получаване на добив от тях, които се установяват при проверка по чл. 37, ал. 4 от ЗПЗП;

5. от получения добив по т. 4 са реализирани на пазара количества съгласно приложение № 10.

(3) Размерът на помощта по интервенцията по ал. 1 се определя за толкова заявени и допустими за подпомагане хектари, за колкото са представени документи по ал. 2, т. 3 и е изпълнено условието по ал. 2, т. 5, като са представени доказателства за това.

Чл. 30. (1) Право на подпомагане по интервенцията за обвързано с производството подпомагане на доходите за зеленчуци (картофи за производство на нишесте, лук и чесън) имат земеделски стопани на територията на цялата страна, които стопанисват и заявяват за подпомагане по интервенциите по чл. 27, 28, 29, 30 и/или 31 минимум 0,5 ха допустими за подпомагане площи със зеленчуци – полско производство (заедно или поотделно), от следните видове култури: картофи за производство на нишесте, лук, чесън, домати, краставици, корнишони,

патладжани, пипер, моркови, зеле, дини, пъпеши, и/или с плодове и зеленчуци – оранжерийно производство (заедно или поотделно), от следните видове култури: домати, пипер, краставици, ягоди и малини.

(2) Право на подпомагане по интервенцията по ал. 1 имат производителите на картофи за производство на нишесте, които са регистрирани по реда на чл. 22 от Закона за защита на растенията (ЗЗР). Министерството на земеделието предоставя на ДФЗ списък с регистрираните по чл. 22 от ЗЗР земеделски стопани в срок до 25 февруари на съответната година.

(3) Заявените площи от кандидатите по интервенцията по ал. 1 подлежат на подпомагане, когато:

1. са заети с картофи за производство на нишесте, лук и чесън и са с минимална площ на парцела 0,1 ха; площи, заявени за подпомагане по интервенцията, на които се установи различна култура от картофи, лук и чесън, се считат за наддекларирани;

2. отговарят на изискванията за допустимост по ОПДУ;

3. за заявените площи с лук и чесън са представени документи за закупени сертифицирани и/или стандартни семена, освен когато земеделският стопанин произвежда стандартен посевен и/или посадъчен материал за собствени нужди, чието качество е удостоверил с издаден от него фирмен документ по чл. 36, ал. 2 или по чл. 40, ал. 2 от Закона за посевния и посадъчния материал, съобразно минималните разходни норми за единица площ в приложение № 11;

4. през годината на заявяване на допустимите площи със заявените за подпомагане картофи за производство на нишесте, лук и чесън са спазени съответните минимални агротехнически мероприятия, позволяващи получаване на добив от тях, които се установяват при проверка по чл. 37, ал. 4 от ЗПЗП;

5. от получения добив по т. 4 са реализирани на пазара количества съгласно приложение № 10;

6. за площите, заявени с картофи за производство на нишесте по т. 1, са представени договори за преработка с предприятия за производство на нишесте от картофи не по-късно от последния ден за подаване на заявления за подпомагане.

(4) Размерът на помощта по интервенцията по ал. 1 се определя за толкова заявени и допустими за подпомагане хектари, за колкото са представени документи по ал. 3, т. 3 за засети лук и чесън, изпълнено е условието по ал. 3, т. 5 за заявените култури за площите, като са представени доказателства за това, и са представени договори по ал. 3, т. 6.

Чл. 31. (1) Право на подпомагане по интервенцията за обвързано с производството подпомагане на доходите за оранжерийно производство имат земеделски стопани на територията на цялата страна, които стопанисват и заявяват за подпомагане по интервенциите по чл. 27, 28, 29, 30 и/или 31 минимум 0,5 ха допустими за подпомагане площи (заедно или поотделно) от следните видове култури: домати, краставици, пипер, ягоди и малини – оранжерийно производство, и/или със зеленчуци – полско производство (заедно или поотделно), от следните видове култури: домати, пипер, краставици, корнишони, лук, патладжани, моркови, зеле, дини, пъпеши, чесън, картофи за нишесте.

(2) Заявените площи по интервенцията по ал. 1 подлежат на подпомагане, когато:

1. са заети с домати, краставици, пипер, ягоди и малини – оранжерийно производство в отопляеми и неотопляеми оранжерии, и са с минимална площ на парцела 0,1 ха; площи, заявени за подпомагане по интервенцията, на които се установи различна култура от домати, краставици, пипер, ягоди и малини – оранжерийно производство, се считат за наддекларирани;

2. отговарят на изискванията за допустимост по ОПДУ;

3. за заявените площи, с изключение на площите със съществуващите от предходни години насаждения с ягоди и малини, са представени документи за закупени сертифицирани и/или стандартни семена и/или посадъчен материал, освен когато земеделският стопанин произвежда стандартен посевен и/или посадъчен материал за собствени нужди, чието качество е удостоверил с издаден от него фирмен документ по чл. 36, ал. 2 или по чл. 40, ал. 2 от Закона за посевния и посадъчния материал, съобразно минималните разходни норми за единица площ в приложение № 11;

4. през годината на заявяване на допустимите площи със заявените за подпомагане домати, краставици, пипер, ягоди и малини са спазени съответните минимални агротехнически мероприятия, позволяващи получаване на добив от тях, които се установяват при проверка по чл. 37, ал. 4 от ЗПЗП;

5. е получен и реализиран на пазара минимален добив съгласно приложение № 10 за поне за една от заявените за подпомагане по интервенцията култури.

(3) Не се подпомагат площи, на които се отглеждат в оранжерии култури без директен достъп на кореновата система на растението до почвата.

(4) Размерът на помощта по интервенцията по ал. 1 се определя за толкова заявени и допустими за подпомагане хектари, за колкото са представени документи, които се изискват по ал. 2, т. 3, и е реализиран на пазара среден добив съгласно приложение № 10, като са представени доказателства за това.

Чл. 32. (1) Право на подпомагане по интервенцията за обвързано с производството подпомагане на доходите за плодове и зеленчуци в планинските райони имат земеделски стопани, чиито стопанства са изцяло в планински райони и са с размер до 1,5 ха, които стопанисват и заявяват за подпомагане минимум 0,5 ха (заедно или поотделно) допустими за подпомагане площи с плодове и зеленчуци от следните видове култури: фасул (за зърно и зелен), домати, краставици, корнишони, патладжани, пипер, лук, чесън, моркови, зеле, дини, пъпеши, ягоди, малини, ябълки, круши, кайсии и зарзали, череша, вишни, праскови и нектарини, сливи (*Prunus domestica*) и десертно грозде.

(2) По отношение на културата десертно грозде право на подпомагане по интервенцията по ал. 1 имат площи с допустими сортове, включени в списъка на сортовете по приложение № 9 или в Общия каталог на държавите – членки на Европейския съюз, към 1 март на годината на кандидатстване. Няма право на подпомагане по интервенцията площи, които са включени в регистъра по чл. 27 от Закона за виното и спиртните напитки.

(3) Заявените площи от кандидатите по интервенцията по ал. 1 подлежат на подпомагане, когато:

1. са заети с културите по ал. 1 и са с минимална площ на парцела 0,1 ха;

2. отговарят на изискванията за допустимост по ОПДУ;

3. през годината на заявяване на допустимите площи със заявените за подпомагане култури по ал. 1 са спазени минималните агротехнически мероприятия, позволяващи получаване на добив от тях, които се установяват при проверка по чл. 37, ал. 4 от ЗПЗП.

(4) Кандидатите за подпомагане по интервенцията по ал. 1 нямат право на подпомагане по интервенциите по чл. 7, т. 11, 13 – 14, по т. 15 за лук и чесън и по т. 16 – 17. Площите с култура фасул (за зърно) се заявяват по интервенцията по ал. 1, ако не са заявени по интервенцията по чл. 35.

(5) Размерът на помощта по интервенцията по ал. 1 се определя за заявените и допустими за подпомагане хектари.

Чл. 33. (1) Кандидатите по интервенциите по чл. 25 и чл. 27 – 31 удостоверяват получените добиви от заявените площи и реализираните на пазара количества по култури, включително за преработка за производство на нишесте от картофи, като представят декларация и опис по образец, утвърден от изпълнителния директор на ДФЗ за произведената продукция през годината на кандидатстване, както и документи, които доказват нейната реализация. Документите за преработка за производство на нишесте от картофи трябва да са издадени от името на предприятието по чл. 30, ал. 3, т. 6.

(2) Документите, които доказват реализацията на продукцията, по ал. 1 са:

1. фактури при плащане по банков път и фискални касови бележки при плащане в брой, издадени от фискално устройство, когато кандидатите са търговци по смисъла на чл. 1 от Търговския закон;

2. счетоводни документи с реквизитите по чл. 6, ал. 3 от Закона за счетоводството, когато кандидатите са лица по чл. 9, ал. 2 от Закона за данъците върху доходите на физическите лица, а в случаите по чл. 9, ал. 4 от Закона за данъците върху доходите на физическите лица – и с реквизитите по чл. 6, ал. 1, т. 3 от Закона за счетоводството.

(3) Кандидатите по ал. 2, т. 1 с обекти за производство и/или пакетиране на храни от плодове и зеленчуци, регистрирани по чл. 26 от Закона за храните в Националния електронен регистър на обектите за производство и търговия на едро и дребно с храни от животински и неживотински произход в частта „Обекти за производство и/или пакетиране на храни от плодове и зеленчуци“ – Група 2 на БАБХ, могат да представят и документи с реквизитите по чл. 6, ал. 3 от Закона за счетоводството за преработена от тях собствена продукция.

(4) Кандидатите по интервенциите по чл. 25 и чл. 27 – 31, вписани преди последния ден за подаване на заявления за подпомагане в регистъра по чл. 16а, ал. 1, т. 1 от ЗПООЗПЕС, с площи със сертифицирано биологично производство и площите в преход към биологично производство съгласно изискванията на Регламент (ЕС) 2018/848, за което ДФЗ извършва служебна проверка в регистъра за периода от 1 февруари на годината на кандидатстване до 31 януари на следващата календарна година, удостоверяват минимални и средни добиви от заявените площи за съответната култура в размер 50 % от минималните и средните добиви, определени в приложение № 10, като за тях ДФЗ извършва служебна проверка в регистъра преди плащане.

(5) Документите по ал. 1 могат да бъдат предоставени от Държавен фонд „Земеделие“ на НАП.

(6) В периода от 1 до 31 януари на годината, следваща годината на подаване на заявлението, кандидатите за подпомагане представят

документите по ал. 1 електронно с квалифициран електронен подпис и/или лично или чрез представител, упълномощен с нотариално заверено пълномощно, в съответните областни дирекции на Държавен фонд „Земеделие“, отдел „Прилагане на схеми и мерки за подпомагане“. При смърт на кандидата за подпомагане документите по ал. 1 се подават в посочения период или до 15 дни от датата на смъртта, когато е настъпила преди изтичане на периода, от представител на повече от половината от неговите наследници, упълномощен с нотариално заверено пълномощно.

(7) Документите по ал. 1 следва да бъдат издадени в периода от 1 февруари на годината на кандидатстване до 31 януари на следващата календарна година. При смърт на кандидата за подпомагане в периода след смъртта документите по ал. 1 следва да бъдат издадени от името на представител на повече от половината от неговите наследници по ал. 6, упълномощен с нотариално заверено пълномощно.

Чл. 34. (1) Кандидатите по интервенциите по чл. 26 – 31 представят документи за закупени сертифицирани и стандартни семена и закупен посадъчен материал, както и договори за преработка с предприятия за производство на нишесте от картофи, в срок не по-късно от последния ден за подаване на заявление за подпомагане.

(2) Документите за закупени сертифицирани и стандартни семена и закупен посадъчен материал по ал. 1 са:

1. за сертифицирани семена – сертификат по чл. 32, ал. 1 от Закона за посевния и посадъчния материал, официален етикет по чл. 36, ал. 1, етикет на производителя и/или търговеца по чл. 38 или етикет на производителя на малки опаковки по чл. 53, ал. 5 от Наредба № 96 от 2006 г. за търговия на посевен материал от зеленчукови култури на пазара на Европейския съюз (ДВ, бр. 71 от 2006 г.), наричана по-нататък „Наредба № 96 от 2006 г.“;

2. за стандартни семена – фирмен документ по чл. 46, етикет на производителя по чл. 49, ал. 3 или етикет на малки опаковки по чл. 54, ал. 2 от Наредба № 96 от 2006 г.;

3. за зеленчуковия посадъчен материал – фирмен документ по чл. 12, ал. 1 или етикет на производителя по чл. 11, ал. 4 от Наредба № 19 от 2004 г. за производство и търговия на посадъчен материал от зеленчукови култури (ДВ, бр. 51 от 2004 г.);

4. за сертифицирания овощен посадъчен материал – сертификат по чл. 42, ал. 7 от Закона за посевния и посадъчния материал, етикет по чл. 13, ал. 5 или придружителен документ по чл. 13а от Наредба № 3 от 2010 г. за търговия на овощен посадъчен материал и овощни растения, предназначени за производство на плодове на пазара на Европейския съюз (ДВ, бр. 20 от 2010 г.), наричана по-нататък „Наредба № 3 от 2010 г.“;

5. за стандартния овощен посадъчен материал – етикет по чл. 10, ал. 4, документ на производителя или търговеца по чл. 13, ал. 1, т. 1 или етикет за дребни производители и търговци по чл. 14 от Наредба № 3 от 2010 г.;

6. за сертифицирания лозов посадъчен материал – сертификат по чл. 49, ал. 7 от Закона за посевния и посадъчния материал или официален етикет по чл. 18 от Наредба № 95 от 2006 г. за търговия на лозов посадъчен материал (ДВ, бр. 71 от 2006 г.), наричана по-нататък „Наредба № 95 от 2006 г.“;

7. за стандартния лозов посадъчен материал – официален етикет по чл. 18, ал. 3, т. 3 от Наредба № 95 от 2006 г.

(3) Когато информацията от етикета е отпечатана на опаковката на закупените семена, вместо етикети се представят опаковките.

Чл. 35. (1) Право на подпомагане по интервенцията за обвързано подпомагане за протеинови култури имат производители на територията на цялата страна, които стопанисват и заявяват за подпомагане по интервенцията минимум 0,5 ха допустими площи (заедно или поотделно) от следните протеинови култури: фасул (за зърно), леща, нахут, грах за зърно (зимен и пролетен), фъстъци, соя, бакла, люцерна, еспарзета, фий, детелина, вигна, бурчак, лупина, звездан и/или смеси от тях, когато:

1. са заети с културите по ал. 1 и са с минимална площ на парцела 0,1 ха; площи, на които се установи култура, различна от заявената, се считат за наддекларирани;

2. отговарят на изискванията за допустимост по чл. 2, ал. 3.

(2) Площите с култура „фасул (за зърно)“ се заявяват по интервенцията по ал. 1, ако не са заявени по интервенцията по чл. 32.

(3) Помощта по интервенцията за обвързано подпомагане за протеинови култури се определя на хектар заявена и допустима площ.

Чл. 36. (1) Министърът на земеделието определя със заповед размера на подпомагането на хектар по интервенциите по чл. 7, т. 11 – 19.

(2) Министърът на земеделието определя размера на плащането по интервенциите по чл. 7, т. 13 – 16, като прилага модулиран размер на подпомагането: за първите до 30 хектара включително, за които имат право на подпомагане и плащане, земеделските стопани получават завишено плащане и по-нисък размер на плащането за допустимите за подпомагане площи над 30-ия хектар. Съотношението между двата размера на подпомагането е 1,5:1.

(3) Заповедите по ал. 1 се публикуват на интернет страниците на Министерството на земеделието и на Държавен фонд „Земеделие“.

Раздел IV

Условия и ред за прилагане на интервенции под формата на еко схеми

Чл. 37. (1) Земеделските стопани могат да получат подпомагане по схеми за климата, околната среда и хуманно отношения към животните – еко схеми, включени в Стратегическия план. Земеделските стопани могат да се включат и да получат подпомагане по следните еко схеми:

1. еко схема за биологично земеделие (селскостопански животни);

2. еко схема за поддържане и подобряване на биологичното разнообразие и екологичната инфраструктура;

3. еко схема за запазване и възстановяване на почвения потенциал – насърчаване на зелено торене и органично наторяване;

4. еко схема за намаляване използването на пестициди;

5. еко схема за екологично поддържане на трайните насаждения;

6. еко схема за екстензивно поддържане на постоянно затревените площи;

7. еко схема за поддържане и подобряване на биоразнообразието в горски екосистеми;

8. еко схема за разнообразяване на отглежданите култури.

(2) Подпомагане по еко схемите получават земеделски стопани, които:

1. са активни земеделски стопани по смисъла на чл. 54 от ЗПЗП;

2. са заявили за подпомагане площи, които отговарят на изискванията на чл. 53;

3. през годината на кандидатстване прилагат екологични практики по заявените за подпомагане еко схеми.

(3) Еко схемите по ал. 1 са доброволни за прилагане и за подпомагане по тях може да бъде заявено цялото или част от стопанството. Земеделските стопани могат да прилагат върху едни и същи площи повече от една практика, включени в различни еко схеми по ал. 1.

Чл. 38. (1) Право на подпомагане по еко схемата за биологично земеделие (селскостопански животни) имат земеделски стопани, които:

1. отглеждат по правилата за биологично производство, уредени в Регламент (ЕС) 2018/848, в стопанството си собствени говеда, биволи, овце и/или кози, свине за пасищно отглеждане от породата Източнoбалканска свиня в размер най-малко на една животинска единица;

2. имат действащ договор с контролиращо лице за биологично производство, който е сключен не по-късно от 31 декември на годината, предхождаща годината на кандидатстване, вписан в регистъра по чл. 16а, ал. 1, т. 1 от ЗПООПЗПЕС;

3. заявяват по еко схемата по ал. 1 и стопанисват по биологичен начин пасищна площ и/или площи с фуражни култури при съотношение в размер от 0,15 до 1 ЖЕ/ха;

4. през годината на кандидатстване отглеждат животните по т. 1 и стопанисват площите по т. 3 съгласно изискванията на Регламент (ЕС) 2018/848 и животните и площите са сертифицирани като биологични или са в период на преход към биологично производство;

5. през годината на кандидатстване нямат наложена мярка за ниво на несъответствие 3 „Критично несъответствие“ или мярка за повторно несъответствие с ниво 2 „Сериозни нарушения“ съгласно каталога „Мерки и несъответствия“ по приложение № 3 на Наредба № 5 от 2018 г. за прилагане на правилата на биологично производство, етикетиране и контрол, и за издаване на разрешение за контролна дейност за спазване на правилата на биологичното производство, както и за последващ официален надзор върху контролиращите лица (ДВ, бр. 75 от 2018 г.).

(2) Животните по еко схемата по ал. 1 трябва да:

1. са сертифицирани като биологични или са в период на преход към биологично производство по смисъла на Регламент (ЕС) 2018/848;

2. са идентифицирани съгласно чл. 51 от ЗВД;

3. са въведени в системата за идентификация и регистрация на животните на БАБХ;

4. са вписани в регистъра на животните в животновъдния обект съгласно изискванията на чл. 132, ал. 1, т. 8 от ЗВД;

5. се отглеждат в животновъдни обекти, регистрирани по реда на ЗВД.

(3) Подпомагане по еко схемата се предоставя, когато цялото стопанство по ал. 1, т. 1 се управлява в съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) 2018/848, като е допустимо да се раздели на ясно и ефективно обособени производствени единици за биологично производство, за преход към биологично производство и за небιологично производство, при условие че по отношение на производствените единици за небιологично производство:

1. отглежданите животни са от различни видове;

2. растенията са от различни, лесно разграничими сортове.

(4) Размерът на помощта по еко схемата по ал. 1 се определя на хектар пасищна площ и/или площи с фуражни култури по ал. 1, т. 3 за толкова хектара, за колкото отглеждат от 0,15 до 1 животинска единица на хектар.

(5) Не се подпомагат пасищни площи и/или площи с фуражни култури в преход към биологично производство, за които кандидатът вече е получил подпомагане за преход към биологично производство в продължение на две години по тази или по друга интервенция или по мярка 214 от Програмата за развитие на селските райони от програмен период 2007 – 2013 или по мярка 11 от Програмата за развитие на селските райони от програмен период 2014 – 2020.

Чл. 39. (1) Право на подпомагане по еко схемата за поддържане и подобряване на биологичното разнообразие и екологичната инфраструктура имат земеделски стопани, които:

1. извършват дейности по поддържане на екологичната инфраструктура, която се намира в техните стопанства, съгласно изискванията на приложение № 12;

2. за премахването на храстова растителност не използват шредери и мулчери и не използват друга техника, която води до пълното раздробяване на храстовата растителност.

(2) Видовете екологична инфраструктура, обект на еко схемата по ал. 1, са:

1. живи плетове или редици от дървета;
2. отделни дървета;
3. дървета в група;
4. дървесни противоерозионни пояси;
5. синори;
6. влажни зони;
7. зелени зони около водни течения;
8. тераси;
9. ивици по краищата на гори;
10. буферни ивици.

(3) Видовете площи по ал. 2, т. 1, 2, 3, 5 и 8 са организирани в слой „Екологична инфраструктура“.

(4) Екологичната инфраструктура по еко схемата се подпомага за всички типове земеползване – обработваеми земи, трайни насаждения, постоянно затревени площи.

(5) Плащането по еко схемата по ал. 1 е на хектар земя с размер, определен въз основа на коефициентите за преобразуване и тегловните коефициенти в приложение № 13, която е обхваната от екологична инфраструктура по ал. 2 и за нея са изпълнени задълженията по приложение № 12.

(6) Плащането по еко схемата по ал. 1 е диференцирано според типовете земеползване – за обработваеми земи, за трайни насаждения и за постоянно затревени площи, а плащането за обработваеми земи е диференцирано и според това дали с площите, на които са приложени практиките по приложение № 12, се изпълняват и задълженията по стандарта за добро земеделско и екологично състояние № 8, одобрен съгласно чл. 55, ал. 1 от ЗПЗП.

Чл. 40. (1) Право на подпомагане по еко схемата за запазване и възстановяване на почвения потенциал – насърчаване на зелено торене и органично наторяване, имат земеделски стопани, които прилагат в своите стопанства заедно или поотделно следните земеделски практики съгласно приложение № 14 чрез:

1. отглеждане на непроизводствени междинни култури или покривни култури с последващо зелено торене;

2. използването на външни органични подобрители на почвата съгласно план за управление на хранителните вещества, изготвен от лице, притежаващо квалификация в областта на селското стопанство.

(2) Размерът на помощта по практиката по ал. 1, т. 2 се определя за толкова заявени и допустими за подпомагане хектари, за колкото е доказан внесен подобрител в заявените площи не по-малко от 10 % от потребностите на съответната култура съгласно плана за управление на хранителните вещества, изготвен от лице, притежаващо квалификация в областта на селското стопанство. Не се подпомагат площи, при които общото количество N (азот) на хектар надвишава 150 кг.

(3) Доказването на вложените обеми подобрител по ал. 2 на съответния парцел се извършва чрез разходооправдателни документи и дневници за проведените растителнозащитни мероприятия и торене за вложени подобрители на съответния парцел. Земеделските стопани, които сами са произвели органичните подобрители, вместо разходооправдателни документи следва да:

1. представят становище от съответната областна дирекция по безопасност на храните за завършен процес по аеробно или анаеробно третиране на оборски тор по смисъла на чл. 3, т. 20 от Регламент 1069/2009 за установяване на здравни правила относно странични животински продукти и производни продукти, непредназначени за консумация от човека (ОВ, L 300 от 14.11.2009 г.), или

2. представят доказателства за лицензирана площадка за третиране на отпадъци със съответните кодове, а когато площадката е на друго лице – и протоколи за произведена продукция, идентична на вложената, или

3. представят доказателства за наличието на растителни остатъци след термична обработка, или

4. са регистрирани по чл. 229 от ЗВД.

(4) Плащането по еко схемата по ал. 1 е на хектар земя, на която са приложени земеделските практики по приложение № 14 и за практиката по ал. 1, т. 2 е спазен планът за управление на хранителните вещества за културите в стопанството.

(5) За една земеделска площ може да се получи подпомагане само за прилагане на една от възможните форми на практиките по ал. 1.

Чл. 41. (1) Допустими за подпомагане по еко схемата за намаляване използването на пестициди са площи, при които са приложени следните екологично насочени земеделски практики:

1. върху площите не се прилагат продукти за растителна защита, които са тотални хербициди, включително такива, съдържащи глифозат, и

2. ако се прилагат продукти за растителна защита – инсектициди, хербициди и фунгициди, се използват само продукти за растителна защита, които не попадат в първа професионална категория на употреба, или

3. се прилагат феромонові уловки съгласно Списъка на разрешените за пускане на пазара и употреба продукти за растителна защита по активни вещества, публикуван на интернет страницата на БАБХ.

(2) Право на подпомагане по еко схемата по ал. 1 имат земеделски стопани, които:

1. прилагат земеделските практики по ал. 1, т. 1 и 2 или по т. 3;

2. отразяват всички операции по прилагане на продукти за растителна защита през съответната година в дневниците за проведените растителнозащитни мероприятия и торене.

(3) Земеделските практики по ал. 1 се доказват чрез проверка на дневниците за проведените растителнозащитни мероприятия и торене и чрез разходооправдателни документи за закупените продукти за растителна защита и/или феромонови уловки за заявените за подпомагане площи.

(4) Плащането по еко схемата по ал. 1 е на хектар допустима земеделска земя, за която е изпълнено изискването на ал. 2 и е диференцирано според типовете земеползване – за обработваеми земи, за трайни насаждения и за постоянно затревени площи.

(5) Размерът на помощта по еко схемата по ал. 1 се определя за толкова заявени и допустими за подпомагане хектари, за колкото са представени документи по ал. 3 и са приложени земеделските практики съгласно ал. 1.

Чл. 42. (1) Право на подпомагане по еко схемата за екологично поддържане на трайните насаждения имат земеделски стопани, които прилагат върху площи с трайни насаждения по смисъла на чл. 4, параграф 3, буква „б“ от Регламент (ЕС) 2021/2115 в своите стопанства следните земеделски практики:

1. засяване и отглеждане на култури по приложение № 15 самостоятелно или в смес в междуредията и по вътрешната граница на парцела с трайни насаждения, и/или

2. поддържане на ивици, заети с естествена растителност по краищата на парцелите с трайни насаждения, с максимална ширина до 20 метра и минимална ширина 1 метър, върху които не се прилагат продукти за растителна защита; тази земеделска практика не включва ивиците по чл. 39, ал. 2, т. 9 и 10, както и буферните ивици, определени в стандарта за добро земеделско и екологично състояние № 4, одобрен съгласно чл. 55, ал. 1 от ЗПЗП.

(2) Земеделските практики по ал. 1 се прилагат върху части от парцели с трайни насаждения, като площите, с които участва по еко схемата, са по избор на земеделския стопанин.

(3) Плащането по еко схемата е на хектар допустима земеделска земя, на която са приложени земеделски практики по ал. 1, и е диференцирано според приложената земеделска практика съгласно ал. 1 – по т. 1 или 2.

Чл. 43. (1) Право на подпомагане по еко схемата за екстензивно поддържане на постоянно затревените площи имат земеделски стопани, които прилагат върху постоянно затревените площи по смисъла на чл. 4, параграф 3, буква „в“ от Регламент (ЕС) 2021/2115 в своите стопанства земеделска практика на екстензивна паша на пасищни животни и са представили план за паша, изготвен с подкрепата на технически компетентни служби или лица, компетентни в областта на селското стопанство или ветеринарната медицина, или от зооинженери, включващ видовете паша и периода на пашата.

(2) Заявените постоянно затревени площи по ал. 1 подлежат на подпомагане, когато:

1. се поддържат посредством екстензивно пашуване от 0,3 до 1 животинска единица на хектар;

2. на тях се осъществява пашуване на животни през минимум 60 дни през съответната година.

(3) Плащането по еко схемата по ал. 1 е на хектар допустима за подпомагане площ, на която е приложена земеделската практика за екстензивно поддържане на постоянно затревените площи.

(4) Не подлежат на подпомагане по еко схемата по ал. 1 постоянно затревени площи, които са разорани през съответната календарна година.

Чл. 44. (1) Право на подпомагане по еко схемата за поддържане и подобряване на биоразнообразието в горски екосистеми имат земеделски стопани, които прилагат върху земеделски земи в техните стопанства, които са обградени от горски територии и/или попадат в територии на ловни стопанства, и/или са гранични на такива територии, земеделска практика, предназначена за подобряване на биологичното разнообразие и изхранване по природосъобразен и естествен начин на дивите животни, при която:

1. засяват и отглеждат на тези територии земеделски култури, но не добиват продукцията от тях, а ги оставят за изхранване на дивите животни и птици;

2. културите по т. 1 са благоприятни за изхранване на диви животни съгласно приложение № 16 и се отглеждат с минимален срок за престой до достигане на зрялост;

3. заявените площи са засети съобразно минималните разходни норми за единица площ в приложение № 11;

4. не извършват на териториите третирания с продукти за растителна защита;

5. не извършват на териториите обработки на почвената повърхност в периодите на гнездене на птиците – от 1 април до 30 юли.

(2) Заявените площи по еко схемата подлежат на подпомагане на хектар допустима земеделска земя, когато на тях е приложена практиката по ал. 1.

(3) Допустимите за подпомагане площи по ал. 1 се обединяват в единен слой „Биоразнообразие в горски екосистеми“, който се създава всяка година на база на заявените през предходната година по схемата територии по ал. 1, които отговарят на изискванията за подпомагане.

(4) Размерът на помощта по еко схемата по ал. 1 се определя за толкова заявени и допустими за подпомагане хектари, на колкото са засети или засадени култури, благоприятни за изхранване на диви животни, за колкото са изпълнени разходните норми по ал. 1, т. 3 и културите са достигнали до зрялост.

Чл. 45. (1) Право на подпомагане по еко схемата за разнообразяване на отглежданите култури имат земеделски стопани, които прилагат върху площи обработваеми земи по смисъла на чл. 4, параграф 3, буква „а“ от Регламент (ЕС) 2021/2115 и/или върху площи, заети с медицински и ароматни култури в техните стопанства, следните земеделски практики:

1. в земеделските стопанства с площи обработваема земя и/или площи, заети с медицински и ароматни култури до 10 ха, има най-малко 2 различни култури, като основната култура (културата с най-голяма площ) не превишава 90 % от тези площи;

2. в земеделските стопанства с площи обработваема земя и/или площи, заети с медицински и ароматни култури между 10 ха и 30 ха, има най-малко 3 различни култури, като основната култура не превишава 75 % от тези площи, а двете основни култури обхващат заедно не повече от 90 % от тях;

3. в земеделските стопанства с площи обработваема земя и/или площи, заети с медицински и ароматни култури над 30 ха, има най-малко 4 различни култури, като основната култура не превишава 75 % от тези площи, а трите основни култури обхващат заедно не повече от 90 % от тях.

(2) В отглежданите култури върху площите по ал. 1 се включват:

1. култура от който и да е от различните родове, определени в ботаническата класификация на културите;
2. култура от който и да е от видовете Brassicaceae, Solanaceae и Cucurbitaceae;
3. земя, оставена под угар;
4. треви или други тревни фуражи.

(3) Плащането по еко схемата е на хектар допустима земеделска земя, на която са приложени земеделски практики по ал. 1, и е диференцирано според приложената земеделска практика съгласно ал. 1 – по т. 1, по т. 2 или по т. 3.

Чл. 46. (1) Кандидатите по еко схемата по чл. 40 могат да докажат вложените обеми органични подобрители на почвата и кандидатите по еко схемата по чл. 41 могат да докажат закупените продукти за растителна защита и феромонові уловки, като представят утвърдени от изпълнителния директор на Държавен фонд „Земеделие“ декларация и опис по образец на разходооправдателни документи за тяхното закупуване – фактури и/или фискални касови бележки.

(2) Документите по ал. 1 трябва да бъдат издадени в периода от 1 октомври на предходната година до 30 септември на годината на кандидатстване. При смърт на кандидата за подпомагане документите по ал. 1 в периода след смъртта следва да бъдат издадени на името на представител на повече от половината от неговите наследници, упълномощен с нотариално заверено пълномощно.

(3) Документите по ал. 1 могат да бъдат предоставени от Държавен фонд „Земеделие“ на НАП.

(4) В периода от 1 до 31 декември на годината на подаване на заявлението кандидатите за подпомагане представят документите по ал. 1 лично или чрез представител, упълномощен с нотариално заверено пълномощно, в съответните областни дирекции на Държавен фонд „Земеделие“, отдел „Прилагане на схеми и мерки за подпомагане“. При смърт на кандидата за подпомагане документите по ал. 1 се подават в посочения период или до 15 дни от датата на смъртта, когато е настъпила преди изтичане на периода, от представител на повече от половината от неговите наследници, упълномощен с нотариално заверено пълномощно.

(5) Документите по ал. 1 се представят електронно с квалифициран електронен подпис и/или в съответната областна дирекция на Държавен фонд „Земеделие“ по:

1. постоянен адрес на кандидата – физическо лице;
2. адрес на управление на кандидата – юридическо лице или едноличен търговец.

Чл. 47. (1) Министърът на земеделието определя със заповеди размера на плащането на хектар по еко схемите по чл. 37, ал. 1.

(2) Размерът на плащането по еко схемите по чл. 37, ал. 1, т. 1 – 8 се определя съгласно чл. 31, параграф 7, буква „б“ от Регламент (ЕС) 2021/2115.

(3) Заповедите по ал. 1 се публикуват на интернет страниците на Министерството на земеделието и на Държавен фонд „Земеделие“.

Условия и ред за прилагане на интервенции за преходна национална помощ

Чл. 48. Прилагат се следните интервенции за преходна национална помощ:

1. интервенция за преходна национална помощ за тютюн, необвързана с производството;

2. интервенция за преходна национална помощ за говеда, необвързана с производството;

3. интервенция за преходна национална помощ за овце-майки и/или кози-майки, обвързана с производството.

Чл. 49. (1) Право на подпомагане по интервенцията за преходна национална помощ за тютюн, необвързана с производството, имат земеделски стопани, които са отглеждали тютюн през която и да е година на референтния период 2016 – 2018 г., който е изкупен по реда на Закона за тютюна, тютюневите и свързаните с тях изделия (ЗТТСТИ).

(2) Допустими за участие в интервенцията за преходна национална помощ за тютюн са земеделски стопани, които продължават да извършват земеделска дейност, като това изискване се приема за изпълнено, когато към момента на подаване на заявлението за подпомагане или на плащането на помощта са вписани в регистъра по чл. 7 от ЗПЗП или в регистъра по чл. 4, ал. 2 от ЗТТСТИ.

(3) Преходната национална помощ за тютюн се изплаща на килограм въз основа на годишното количество изкупен качествен (1 – 3 класа) тютюн по сортови групи, както и диференцирано за различните количества в сортовете групи през една от годините на референтния период по ал. 1, съгласно данни за изкупения тютюн в регистъра по чл. 4, ал. 2 от ЗТТСТИ. Земеделският стопанин заявява еднократно при първото заявяване на интервенцията въз основа на коя от годините на референтния период, през която е отглеждал тютюн, да се определи размерът на изкупения тютюн по сортови групи.

(4) При подаване на общото заявление кандидатите за подпомагане заявяват участие в интервенцията и избраната референтна година, без да посочват количеството тютюн, подлежащо на подпомагане, и декларират, че продължават да извършват земеделска дейност.

(5) Наследниците на починали земеделски стопани по ал. 1 имат право на помощта, определена съгласно ал. 3, когато един или повече от тях отговарят на изискванията на ал. 2. Те упълномощават с нотариално заверено изрично пълномощно един от тях, който отговаря на изискванията на ал. 2, да подаде заявление за подпомагане, към което се прилага удостоверение за наследници.

Чл. 50. (1) Право на подпомагане по интервенцията за преходна национална помощ за говеда, необвързана с производството, имат земеделските стопани, които към 31 декември 2018 г. са отглеждали 10 или повече говеда и/или 10 или повече биволи, регистрирани в интегрираната информационна система на БАБХ по чл. 51, ал. 3 от ЗВД, и са вписани в регистъра по чл. 7 от ЗПЗП.

(2) Допустими за подпомагане са земеделските стопани, които към последния ден за подаване на заявленията за подпомагане от текущата кампания отглеждат в животновъдни обекти, регистрирани по реда на чл. 137 от ЗВД към датата на подаване на заявлението за подпомагане, поне 50 % от референтния брой животни.

(3) Помощта по интервенцията за преходна национална помощ за говеда се определя въз основа на броя на говедата и/или биволите в животновъдните обекти на земеделския стопанин, регистрирани в интегрираната информационна система на БАБХ по чл. 51, ал. 3 от ЗВД към 31 декември 2018 г.

(4) Наследниците на починали земеделски стопани по ал. 1 имат право на помощта, определена съгласно ал. 3, ако отговарят на изискванията на ал. 1 и 2. Те упълномощават с нотариално заверено изрично пълномощно един от тях, който отговаря на изискванията на ал. 1 и 2, да подаде заявление за подпомагане, към което се прилага удостоверение за наследници.

Чл. 51. (1) Право на подпомагане по интервенцията за преходна национална помощ за овце-майки и/или кози-майки, обвързана с производството, имат земеделските стопани, вписани в регистъра по чл. 7 от ЗПЗП, които отговарят на следните изисквания:

1. отглеждат в стопанствата си:

а) 50 или повече овце-майки, или

б) 50 или повече кози-майки, или

в) 50 или повече овце-майки и/или кози-майки;

2. животните по т. 1 са идентифицирани с обикновена ушна марка и електронно средство за идентификация, одобрени от БАБХ;

3. животните по т. 1 са въведени в интегрираната информационна система на БАБХ по чл. 51, ал. 3 от ЗВД;

4. продължат да отглеждат най-малко 80 % от заявените овце-майки и/или кози-майки най-малко 100 дни от деня, следващ последния ден за подаване на заявленията за подпомагане;

5. животните се отглеждат в животновъдни обекти, регистрирани по реда на чл. 137 от ЗВД.

(2) Помощта по интервенцията за преходна национална помощ за овце-майки и/или кози-майки, обвързана с производството, се определя въз основа на заявените за подпомагане овце-майки и кози-майки, които реално се отглеждат в стопанството.

(3) Лицата, които кандидатстват по интервенцията по ал. 1, могат да заменят заявените животни с други животни, отговарящи на изискванията за подпомагане, при условията и по реда на чл. 18.

(4) Подпомагане по интервенцията се изплаща и когато кандидатите са преместили част или всички от заявените за подпомагане животни или животните, с които са ги заменили по реда на ал. 3, в животновъден обект – пасище, отговарящ на условията по ал. 1, регистриран на името на земеделския стопанин, и това е отразено в интегрираната информационна система на БАБХ по чл. 51, ал. 3 от ЗВД.

Чл. 52. (1) Министърът на земеделието определя със заповеди размера на плащането:

1. на килограм тютюн съгласно чл. 49, ал. 3;

2. за едно допустимо за подпомагане животно по чл. 50 и 51.

(2) Заповедите по ал. 1 се публикуват на интернет страниците на Министерството на земеделието и на Държавен фонд „Земеделие“.

Раздел VI

Условия за допустимост на земеделските площи по интервенции за подпомагане на площ

Чл. 53. (1) Допустимите за подпомагане по интервенции на площ са земеделски площи, върху които се извършва селскостопанска дейност и отговарят на изискванията на чл. 4, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2021/2115.

(2) На площите по ал. 1 могат да се осъществяват и неселскостопански дейности, при условие че селскостопанските дейности могат да се осъществяват, без да бъдат значително възпрепятствани от интензитета, характера, продължителността и времето на неселскостопанските дейности, когато земеделската площ на стопанството се използва и за неселскостопански дейности. Случайното извършване на неселскостопански дейности трябва да бъде ограничено във времето, не трябва да влошава структурата на почвата, нито да води до разрушаване на растителна покривка или да застрашава спазването на стандартите за Добро земеделско и екологично състояние върху допустимите за подпомагане хектари. За площите с култури неземеделските дейности трябва да се извършват след прибирането на реколтата.

(3) Площите по ал. 1 може да включват неземеделски площи и характеристики, включени в общата площ на земеделския парцел, като каменни стени, канавки, полски пътища за достъп. Максималният брой широколистни и иглолистни неовощни видове дървета на допустим хектар не надвишава 100.

(4) Постоянно затревените площи, които се поддържат чрез паша, са допустими за подпомагане и когато върху тях има мозаечно разположени храсти, годни за паша, скали и други трайно неподходящи за подпомагане площи, при условие че не възпрепятстват земеделската дейност.

(5) Постоянно затревените площи, които се поддържат чрез косене, както и непроизводствените постоянно затревени площи, са допустими за подпомагане, когато на тях има не повече от 100 бр. дървета и/или храсти на хектар и/или има мозаечно разположени скали, скални участъци, ерозирали или оголени терени, които заемат не повече от 10 % от общата площ, след изключване на компактно разположените неподходящи за подпомагане площи.

(6) Площите, включени в агро-лесовъдни системи, са допустими за подпомагане, когато отговарят на изискванията на приложение № 17.

Чл. 54. (1) Трайните насаждения са допустими за подпомагане, когато през годината е извършена поне една от следните дейности:

1. косене на тревата или поддържане на почвената повърхност в междуредията с подходящи обработки според прилаганите системи (угарна, чимово мулчирна, мулчирна или ливадно зачимяване);

2. зимни и/или летни резитбени операции, поддържане на добро фитосанитарно състояние на трайните насаждения;

3. следите от дейността по т. 1 и 2 са разпознаваеми през цялата календарна година.

(2) Земите под угар са допустими за подпомагане, когато върху тях е извършена най-малко една почвена обработка – изораване, дисковане, листеруване (плоскорезна обработка), култивиране, ивични обработки, мулчиране с остатъците от предходната култура в период от 1 януари до 31 май на годината на кандидатстване и върху които не се произвежда

земеделска продукция в периода от 1 януари до 15 юли на годината на кандидатстване.

Чл. 55. (1) Не са земеделски площи и не подлежат на подпомагане:

1. необработваемите площи, непригодни за извършване на земеделска дейност – захрастени територии, дерета, оврази, полски пътища, с изключение на тези по чл. 53, ал. 3, прокари и просеки;

2. териториите, заети от гори;

3. урбанизираните територии – градски структури, застроени площи извън населените места, гробищни паркове, други инженерно-технически съоръжения (соларни паркове, паркинги, производствени площадки и др.) и зони за спорт и отдих (писти, паркове, стадиони, хиподруми, голф игрища и др.);

4. водните обекти и прилежащите им площи – реки и речни корита, езера, язовири, блата, канали, рибарници и др.;

5. нарушените терени – кариери, открити рудници и табани, сметища и хвостохранилища;

6. транспортната инфраструктура и прилежащите към нея територии – пътища с трайна настилка, железопътни линии, летища и др.;

7. голи и ерозирани терени – заети от пясъци, чакъл и голи скали;

8. площи с нормативни ограничения за извършване на земеделска дейност – резервати, военни обекти и др.

(2) Трайно неподходящи за подпомагане са земеделските площи или части от тях, заети от:

1. компактно разположена дървесна и храстовидна растителност с единична площ над 100 кв. м;

2. компактно разположена нежелана плевелна и рудерална растителност – папратовидна (*Polypodiopsida*), чемерика (*Veratrum spp.*), айлант (*Ailanthus altissima*), къпина (*Rubus spp.*), клек (*Pinus mugo*), хвойна (*Juniperus spp.*), аморфа (*Amorpha fruticosa*), драка (*Paliurus*), паламида (*Cirsium arvense*), магарешки бодил (*Carduus nutans*, *C. thoermeri*), тревист бъз (*Sambucus ebulus*), бодлива метличина (*Centaurea calcitrapa*), ветрогон (*Eryngium campestre*), алпийски лапад (*Rumex alpinus*), с единична площ над 100 кв. м;

3. дървесни култури с кратък цикъл на ротация, които не са посочени в т. 6 на § 1 на допълнителната разпоредба;

4. сгради и съоръжения, независимо от техния размер, както и скали, скални участъци, ерозирани или оголени терени с единична площ над 100 кв. м.

(3) Временно неподходящи за подпомагане са земеделските площи или части от тях, за които в календарната година се установи, че:

1. са изоставени – земеделски площи без наличие на земеделска дейност;

2. са опожарени, освен когато:

а) е извършено по фитосанитарни причини, което е доказано с документ, издаден от БАБХ, след предварително уведомление на ДФЗ;

б) е доказано от орган за пожарната и аварийната безопасност, че източникът на пожара е извън заявения за подпомагане парцел или пожарът е възникнал от действието на природно явление (мълния или топлинно самозапалване);

в) когато в административно или съдебно производство е установен извършител на палежа – трето лице;

3. са наводнени в продължение на 30 или повече дни за обработваемите земи и 90 дни за трайни насаждения и постоянно затревени площи,

поради което се считат за неподходящи за производство на селскостопанска продукция.

Глава трета

АДМИНИСТРАТИВНИ ПРОВЕРКИ И ПРОВЕРКИ НА МЯСТО НА ИНТЕРВЕНЦИИТЕ ПОД ФОРМАТА НА ДИРЕКТНИ ПЛАЩАНИЯ

Раздел I

Административни проверки и проверки на място на площи и животни

Чл. 56. (1) Административните проверки и проверките на място се извършват от органите по чл. 26а, ал. 2 от ЗПЗП, за да се гарантира ефективна проверка на:

1. точността и пълнотата на информацията в заявлението за подпомагане, в искането за плащане;

2. спазването на всички критерии за допустимост, ангажименти и други задължения по съответната интервенция и на условията, при които се предоставя подпомагане, включително на ниво бенефициент;

3. изискванията на предварителните условия.

(2) Проверките на място се извършват като допълващ контрол на административните проверки, включително извършени чрез системата за мониторинг на площ, и чрез тях се проверяват критерии за допустимост, ангажиментите и другите задължения, които не са обхванати от административния контрол или от системата за мониторинг на площ.

(3) Резултатите от административните проверки и проверките на място се оценяват, за да се установи дали някои констатирани несъответствия могат да породят риск за други подобни интервенции, бенефициенти или други контролни органи.

(4) С изключение на случаи на непреодолима сила и извънредни обстоятелства по чл. 3 от Регламент (ЕС) 2021/2116 по заявленията за подпомагане се отказва плащане, ако бенефициентът или негов представител умишлено възпрепятства извършването на проверка на място.

(5) Проверките по ал. 1 трябва да осигуряват ефективна защита на финансовите интереси на Европейския съюз съгласно чл. 69 от ЗПЗП.

Чл. 57. (1) Административните проверки, включително кръстосаните проверки, позволяват автоматично откриване на несъответствия чрез данни от национални регистри.

(2) Проверките по ал. 1 обхващат всички елементи, които могат и е целесъобразно да бъдат контролирани чрез административни проверки. Те гарантират, че:

1. критериите за допустимост, ангажиментите и другите задължения по съответната интервенция са изпълнени;

2. заявлението за подпомагане е пълно и представено в срок и подкрепящите документи са били представени и доказват допустимостта;

3. има съответствие с поетите дългосрочни ангажименти.

Чл. 58. (1) Кръстосаните проверки имат за цел да се установи, че заявленията за подпомагане са допустими чрез компютризираната база данни на Интегрираната система за администриране и контрол. Те включват кръстосани проверки:

1. между земеделските парцели, декларирани в заявлението за подпомагане, и информацията, съдържаща се в системата за идентификация на земеделските парцели за всеки референтен парцел;

2. посредством системата за идентификация и регистрация на животни, за да се провери допустимостта на подпомагането;

3. между земеделските парцели, декларирани в заявлението за подпомагане, и правните основания за ползване, регистрирани по реда на чл. 41 от ЗПЗП, за да се установи дали са на разположение на земеделския стопанин.

(2) При индикации за несъответствие в резултат от кръстосаните проверки кандидатът за подпомагане се уведомява и му се дава право да нанесе корекции в заявлението си. Данните за наличието на неспазване, получени в резултат на кръстосани проверки, се проследяват чрез подходящи административни процедури, включително проверки чрез системата за мониторинг на площ, и при необходимост чрез проверка на място.

Чл. 59. (1) Системата за мониторинг на площта се прилага от Държавен фонд „Земеделие“ за всички заявления за подпомагане по отношение на интервенции, основаващи се на площ, включващи условия за допустимост, които могат да бъдат обект на мониторинг с помощта на данните от спътниците „Сентинели“ по програмата „Коперник“ или на други данни с еквивалентна стойност.

(2) За целите на системата за мониторинг на площта дадено условие за допустимост се счита за подлежащо на мониторинг, когато може да бъде мониторирано чрез данните от спътниците „Сентинели“ по програмата „Коперник“. За мониториране на условията за допустимост, считани за подлежащи на мониторинг, се използват данните от спътниците „Сентинели“ по програмата „Коперник“ или всякакви други данни с поне еквивалентна стойност, както е предвидено в член 11 на Регламент (ЕС) 2022/1173.

(3) Системата за мониторинг на площта се използва съгласно чл. 10 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/1173 на равнище земеделски парцел или поземлени единици, съдържащи неземеделски площи, считани за отговарящи на критериите за допустимост за получаване на подпомагане за интервенциите, основаващи се на площта.

(4) Държавен фонд „Земеделие“ съобщава на бенефициентите информацията по чл. 10, параграф 8 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/1173 чрез Системата за електронни услуги (CEU) по чл. 30, ал. 2, т. 6 от ЗПЗП и им осигурява възможност да внесат изменения в заявленията за подпомагане или да представят допълнителни доказателства.

Чл. 60. (1) Оценката на качеството на система за мониторинг на площ се извършва чрез посещения на място или чрез анализ на изображения от същата календарна година, които са поне със същото качество, каквото се изисква за оценката на качеството, съгласно чл. 68, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2021/2116.

(2) Посещенията на място по ал. 1 се извършват по всяко време през годината и доколкото е възможно, обхващат всички условия за допустимост, които следва да спазва даден бенефициент, и могат да бъдат проверени по време на едно посещение.

(3) За оценката на качеството се използват изображения по ал. 1, от които е възможно да се получат убедителни и надеждни резултати по отношение на действителната ситуация на място. Когато за наблюдение, проследяване и оценка на селскостопанските дейности се използват

геомаркирани снимки, като данни, чиято стойност е поне еквивалентна на стойността на данните от спътниците „Сентинели“ по програмата „Коперник“, може да се извърши оценка на качеството на решенията, основани на тях, чрез неавтоматизиран анализ на геомаркираните снимки, ако се получат убедителни и надеждни резултати.

(4) Оценката на качеството се извършва чрез проверка на всички условия за допустимост по всички интервенции за представителна извадка от парцели, за които е подадено заявление за подпомагане.

Чл. 61. (1) Когато бъдат установени несъответствия между декларираните данни в заявлението за подпомагане, свързани с условията за подпомагане по заявените интервенции, и данните, установени чрез административни проверки или от системата за мониторинг на площ, кандидатът за подпомагане получава информация чрез съобщение в СЕУ за несъответствията, установени до 30 септември на годината на кандидатстване, в срок до 3 работни дни от тяхното установяване. В тези случаи на кандидата за подпомагане се осигурява възможност за корекция или оттегляне на заявлението в срок до 10 октомври на годината на кандидатстване в частта, засегната от несъответствията. На кандидата се предоставя възможност за подаване на възражение чрез СЕУ, с обосновки към него, в 14-дневен срок от получаване на съобщението.

(2) За установени несъответствия, засягащи условия за подпомагане, които не могат да се проверяват чрез системата за мониторинг на площ, кандидатите за подпомагане могат да извършат корекция на заявлението по всяко време след подаване на заявлението за подпомагане, но не по-късно от 10 октомври на годината на кандидатстване, при условие че не са били информирани, че:

1. ще им бъде извършена проверка на място;
2. при извършване на проверка на място, която не е била предварително обявена, е открито несъответствие;
3. чрез административни проверки са установени несъответствия, засягащи условия за подпомагане.

(3) За всички несъответствия, установени чрез системата за мониторинг на площ след 30 септември, на кандидата за подпомагане се изпраща съобщение, но той не може да извърши корекция или оттегляне на заявлението.

(4) Земеделските парцели, за които не са предприети корективни действия, отстраняващи установените несъответствия, и не е извършена корекция или оттегляне на заявлението съгласно ал. 1, или са установени несъответствия по ал. 3, се считат за площи с несъответствия.

(5) Данните, получени от оценката, извършена чрез системата за мониторинг на площ, свързани с условията за подпомагане по заявените интервенции, се използват от системата за контрол и санкции по чл. 30, ал. 2, т. 4 от ЗПЗП за всички интервенции на площ, за които са приложими.

(6) Информацията, осигурена от системата за мониторинг на площ, се използва за обновяване на системата за идентификация на земеделските парцели по чл. 30, ал. 2, т. 2 от ЗПЗП.

Чл. 62. (1) С проверките на място се проверява спазването на всички критерии за допустимост, ангажименти и други задължения по интервенциите, заявени за подпомагане от бенефициента, които не са проверени чрез административни проверки или чрез системата за мониторинг на площ.

(2) Проверките на място обхващат всички земеделски парцели, избрани за проверка на място, за които е поискана помощ в рамките на интервенцията.

(3) Проверките на място могат да обхващат измерването на площта и проверка на критериите за допустимост, ангажиментите и другите задължения по отношение на площта, заявена за подпомагане от бенефициента по интервенцията, които не са проверени чрез друг способ.

(4) Проверките на място на прилагането на еко схемите обхващат задължения, произтичащи от практиките за екологизиране, които бенефициентът следва да изпълнява.

(5) За целите на оценка на качеството на системата за геопространствено заявяване проверката на място установява дали заявената от бенефициента площ по дадена интервенция, основаваща се на площ, е правилно определена въз основа на приложимите условия за допустимост. Проверката се извършва чрез определяне на площта, заявена по интервенцията, за извадката, избрана за оценката на качеството на системата за мониторинг на площта.

(6) Продължителността на проверките на място е ограничена до минималния необходим период от време.

Чл. 63. (1) За интервенциите по чл. 1, ал. 2, т. 1 – 7, по които подпомагането е на площ, контролната извадка за ежегодно извършваните проверки на място обхваща най-малко 3 на сто от всички бенефициенти, кандидатстващи по съответната интервенция и изпълняващи критерии за допустимост.

(2) По отношение на декларираните площи за производство на коноп контролната извадка обхваща най-малко 30 на сто от декларираните площи.

(3) По отношение на интервенциите за помощ за животни контролната извадка за ежегодно извършваните проверки на място обхваща, за всяка от интервенциите, най-малко 5 на сто от всички бенефициенти, кандидатстващи по нея.

(4) Контролна извадка по интервенциите за помощ за животни обхваща за всяка интервенция най-малко 3 на сто от всички животни, за които се кандидатства за подпомагане.

(5) Когато при проверките на място се констатира значително неспазване на условията за подпомагане по дадена интервенция, Държавен фонд „Земеделие“ увеличава процента на бенефициентите, които да бъдат проверявани на място през следващата година.

(6) Когато не е констатирано значително неспазване на условията за подпомагане по интервенциите, Държавен фонд „Земеделие“ може да намали размера на контролната извадка до 1 на сто.

(7) Държавен фонд „Земеделие“ може да извърши частичен подбор на контролната извадка преди крайния срок за подаване на заявления. Тя се допълва, след като бъдат подадени всички съответни заявления за помощ или искания за плащане.

(8) Контролната извадка включва произволно избрана част и основана на риска част, която е насочена към областите, в които рискът от грешки е най-голям.

(9) Извадката за целите на оценката на качеството на системата за мониторинг на площта и системата за геопространствено заявяване е част от контролната извадка. При нейното изготвяне се гарантира, че всички интервенции, които се управляват чрез интегрираната система за администриране и контрол, са включени в извадката.

(10) Заявления, за които е установено, че не са допустими или не отговарят на условията за подпомагане към момента на подаване на заявлението, не се включват в контролната съвкупност.

(11) При формиране на контролната извадка за проверки на място по отделните интервенции между 20 % и 25 % от минималния брой бенефициенти, подлежащи на проверки на място, се подбират на случаен принцип. Оставащият брой бенефициенти, подлежащи на проверки на място, се подбира въз основа на анализ на риска. Ако броят на кандидатите, подлежащи на проверки на място, не надвишава минимално определения процент, може цялата извадка да се формира на случаен принцип.

(12) За целите на ефективно провеждане на проверките на място може да се използва един и същ кандидат, за да се спази минималният брой проверки, включително и извадката по ал. 9. Проверката на място във връзка с подбраните кандидати може да бъде ограничена до интервенцията, за която са подбрани, ако минималният брой проверки по другите интервенции, за които те са кандидатствали, вече е изпълнен.

Чл. 64. (1) Проверките на място могат да се извършват чрез:

1. физически посещения;
2. прилагане на техники за дистанционно наблюдение;
3. използване на данни от спътниците „Сентинели“ по програма „Коперник“ или други, най-малкото равностойни данни, посочени в чл. 11 на Регламент на ЕС 2022/1173.

(2) Проверките на място могат да бъдат извършени и чрез посещения на място, допълващи проверките по т. 2 и 3. В тези случаи проверките на място не се обявяват предварително.

Чл. 65. (1) Проверките на място се обявяват чрез CEU, при условие че това не е в разрез с тяхната цел или ефективност. Обявяването е в срок от 2 до 14 дни преди извършването на проверката.

(2) При проверки на място на заявленията за помощ за животни или свързани с животни ангажименти обявяването се извършва в срок от 48 часа.

(3) Държавен фонд „Земеделие“ може да извършва проверки на място без предварително обявяване.

(4) Държавен фонд „Земеделие“ извършва и проверки на място с цел контрол на качеството.

(5) Проверки на място могат да се извършват и от контролните органи по чл. 28а от ЗПЗП при условията, предвидени в правото на Съюза или в националното законодателство.

Чл. 66. (1) Площта на земеделските парцели, когато е необходимо, се измерва с всички средства с доказана възможност за гарантиране на качество на измерване съгласно приложимите технически стандарти, разработени на равнището на Съюза.

(2) За всички измервания на площи, извършвани посредством техники на Глобалната навигационна спътникова система и/или ортогонални изображения, се определя буферно допустимо отклонение с единствената стойност на допустимото отклонение, което не може да надвишава 1,25 м. Максималното допустимо отклонение по отношение на всеки земеделски парцел не може да бъде по-голямо от 1,0 ха в абсолютно изражение. За ортогонални изображения отклонението се изчислява чрез мултиплициране на размера на пиксела на изображението с 1,5.

(3) При проверка на място подходящата за подпомагане площ се установява, като се прави сравнение между заявената и измерената площ

с приложено буферно допустимо отклонение и за установена се приема по-малката от двете площи.

(4) При проверка на място площта на земеделския парцел може да бъде установена и чрез комбиниране на частични полеви измервания с архивни ортоизображения.

Чл. 67. (1) За всяка проверка на място на земеделски парцели се изготвя доклад, в който се отразяват детайлите на извършените проверки и заключенията относно спазването на критериите за допустимост, ангажиментите и другите задължения. В доклада резултатите от проверките се посочват на ниво парцел.

(2) В доклада по ал. 1 се посочват:

1. проверените интервенции и заявления за подпомагане;
2. бенефициентът, проверяващите експерти и присъстващите лица;
3. проверените земеделски парцели, измерените земеделски парцели, където е приложимо, резултатите от измерванията за всеки земеделски парцел и използваните измервателни методи, данни за оценката на състоянието им спрямо критериите за допустимост;
4. дали бенефициентът е бил уведомен предварително за проверката и какъв е бил срокът на предварителното уведомление;
5. критериите за допустимост, които са обект на проверката;
6. конкретните мерки за контрол, които трябва да се предприемат във връзка с отделните интервенции;
7. допълнителните мерки за контрол, които трябва да се предприемат;
8. данни за всички установени случаи на неспазване, които биха могли да изискват взаимно уведомяване с оглед на други интервенции и/или с предварителните условия;
9. данни за всички установени случаи на неспазване, които биха могли да изискват последващи действия през следващите години.

(3) Докладът от извършената проверка се предоставя на кандидата чрез съобщение в индивидуалния му профил в CEY.

(4) Когато кандидатът не приема доклада от проверката на място, има право да изпрати чрез CEY възражения до Държавен фонд „Земеделие“ в 14-дневен срок.

(5) Възраженията по ал. 4 се разглеждат в едномесечен срок, след което кандидатите се уведомяват за резултатите в срок до 5 работни дни чрез CEY.

Чл. 68. (1) С проверките на място на животни се проверява дали са изпълнени всички критерии за допустимост, ангажименти и други задължения по отношение на всички животни, за които са подадени заявления за подпомагане по интервенциите за помощ за животни, които не са проверени чрез административен контрол.

(2) Най-малко 50 % от проверките на място по ал. 1 се извършват през време на периода за задържане по съответната интервенция за помощ за животни.

(3) Проверките на място по ал. 1 включват проверка дали броят на наличните в стопанството животни, за които са подадени заявления за подпомагане, и броят на животните, които потенциално отговарят на условията за подпомагане, отговаря на броя животни, въведени в интегрираната информационна система на БАБХ по чл. 51, ал. 3 от ЗВД и вписани в регистъра на животните в животновъдния обект. За всяко заявено животно, обект на проверка, следва да се установи в какъв тип животновъден обект се отглежда.

(4) Проверките на място по ал. 1 включват също така проверки:

1. на сертификати за клане, ветеринарни сертификати, паспорти на животните и документи за движение, свързани с животните, за които са подадени заявления за подпомагане, и тяхното съответствие с вписванията в системата за идентификация и регистрация на животните;

2. дали всички животни от рода на едрия рогат добитък или от рода на овцете и козите са идентифицирани с ушни марки или други средства за идентификация; при проверката на място се следи и дали в стопанството не се отглеждат животни, неидентифицирани с ушни марки от съответния вид и категория.

(5) Проверките по ал. 1 могат да бъдат извършени въз основа на случайна извадка. Когато при тази проверка на извадката се установи неспазване, всички животни се проверяват или заключенията от извадката се екстраполират.

(6) Когато при осъществяване на контрола по чл. 26а, ал. 2 от ЗПЗП при проверка на крави и биволи ДФЗ установи несъответствия във връзка със системата за идентификация и регистрация на БАБХ, които се отнасят до грешни данни в регистъра по чл. 132, ал. 1, т. 8 от ЗВД или паспортите на животните, при две последователни проверки за период от 24 месеца, животните се считат за неустановени животни.

Чл. 69. (1) За всяка проверка на място на животни се изготвя доклад за проверка, в който се отразяват детайлите на извършените проверки.

(2) В доклада по ал. 1 се посочват:

1. проверените интервенции и заявления за подпомагане;

2. присъстващите лица;

3. броят и видът на установените животни, номерата на ушните марки, всички проверени документи, резултатите от проверките и конкретни забележки относно отделни животни и/или тяхната идентификация, ако има такива;

4. дали бенефициентът е бил уведомен предварително за проверката, какъв е бил срокът на предварителното уведомление и когато е надхвърлено ограничението от 48 часа по чл. 62, ал. 2 – причината за това;

5. данни за всички установени случаи на неспазване, които биха могли да изискват взаимно уведомяване с оглед на други интервенции и/или с предварителните условия;

6. данни за всички установени случаи на неспазване, които биха могли да изискват последващи действия през следващите години.

(3) Докладът по ал. 1 се предоставя на проверявания земеделски стопанин чрез съобщение в индивидуалния му профил в СЕУ.

(4) Когато проверяваният земеделски стопанин не приема доклада по ал. 1, може да изпрати чрез СЕУ възражения до Държавен фонд „Земеделие“ в 14-дневен срок.

(5) Възраженията по ал. 4 се разглеждат в едномесечен срок, след което кандидатите се уведомяват за резултатите в срок до 5 работни дни чрез СЕУ.

Чл. 70. Държавен фонд „Земеделие“ предоставя информация на НАП за извършените плащания на земеделски стопани с източник на финансиране от държавния бюджет.

Чл. 71. Държавен фонд „Земеделие“ използва информацията за площите и за животните за биологично земеделие и в преход към биологично земеделие, вписани в регистъра по чл. 16а, ал. 1, т. 1 от Закона за прилагане на Общата организация на пазарите на земеделски

продукти на Европейския съюз на името на кандидата по еко схемата по чл. 38, като извършва служебна проверка.

Чл. 72. (1) Държавен фонд „Земеделие“ извършва административни проверки за спазването на чл. 62 от Регламент (ЕС) 2021/2116 по един или няколко от следните начини:

1. проверка на управлението на юридическото лице – кандидат за подпомагане;

2. проверка на различни юридически лица с един управител или кандидат физическо лице, което е управител на юридическо лице или е едноличен търговец;

3. при съмнение за изкуствено създадени условия за подпомагане – проверка дали дадено физическо лице е собственик на поне 50 на сто от капитала на свързаните с него юридически лица.

(2) Изпълнителният директор на Държавен фонд „Земеделие“ може да разпорежи извършване на проверки по чл. 62 от Регламент (ЕС) 2021/2116 въз основа на данни извън посочените в ал. 1.

Раздел II

Проверки на предварителните условия

Чл. 73. (1) Системата за контрол на предварителните условия служи за проверка на спазването на задълженията, установени в дял III, глава I, раздел 2 от Регламент (ЕС) 2021/2015, от бенефициентите по интервенциите по чл. 52, ал. 1, т. 1 от ЗПЗП.

(2) Контролът на предварителните условия се осъществява от следните компетентни контролни органи:

1. специализираните контролни органи, които носят отговорността за извършване на контрол и проверки по спазването на изискванията и стандартите по чл. 55 от ЗПЗП;

2. Държавен фонд „Земеделие“, който носи отговорността за определяне на административните санкции по чл. 78 от ЗПЗП и чл. 88 от тази наредба.

(3) Управляващият орган на Стратегическия план може да възложи контролът и проверките във връзка с всички или някои изисквания, стандарти, актове или области на предварителните условия да бъдат извършвани от Държавен фонд „Земеделие“ по реда на чл. 50, ал. 4 от ЗПЗП.

Чл. 74. (1) За прилагането на системата за контрол и санкции във връзка с предварителните условия се използва интегрираната система за администриране и контрол по глава трета от ЗПЗП.

(2) Където е уместно, се използва информация и от друга публична база данни.

Чл. 75. (1) За да се гарантира спазването на правилата за предварителните условия, ежегодно се извършват проверки на място.

(2) В зависимост от приложимите изисквания, стандарти, актове или области на предварителните условия могат да се извършват и административни проверки, които са предвидени в системите за контрол, приложими към съответното изискване, стандарт, акт или област на предварителните условия, когато ефективността на тези проверки е поне равностойна на проверките на място, посочени в ал. 1.

Чл. 76. (1) Проверките на място може да се обявяват, при условие че това не е в разрез с тяхната цел или ефективност. Обявяването на проверките на място не надвишава 14 дни. При проверки на място,

свързани с животни, уведомяването не надвишава 48 часа, освен в надлежно обосновани случаи.

(2) С изключение на случаи на непреодолима сила или на извънредни обстоятелства, заявленията за подпомагане или исканията за плащане се отхвърлят, ако бенефициентът или негов представител умишлено възпрепятства извършването на проверка на място.

Чл. 77. (1) Когато е приложимо, спазването на изискванията и стандартите се установява чрез средствата, определени в законодателството, приложимо към съответното изискване или стандарт.

(2) Установяването се извършва чрез всички подходящи средства, за които е взел решение компетентният контролен орган, които гарантират необходимата точност, изисквана най-малко за официалните констатации съгласно приложимото законодателство.

(3) Когато е целесъобразно, проверките на място могат да се извършват посредством дистанционно наблюдение или чрез други подходящи технологии.

Чл. 78. (1) Компетентните контролни органи по чл. 73, ал. 2 извършват проверки на място на най-малко 1 % от общия брой на бенефициентите по интервенциите по чл. 52, ал. 1, т. 1 от ЗПЗП за спазване изискванията и стандартите по чл. 55 от ЗПЗП, които попадат в обхвата на контрол на съответния компетентен контролен орган.

(2) Ако при проверките на място се установи значителна степен на неспазване на дадено законоустановено изискване или стандарт, броят на проверките на място, които трябва да бъдат извършени по отношение на това изискване или стандарт през следващия контролен период, се увеличава. В рамките на конкретно законоустановено изискване или стандарт компетентният контролен орган може да реши да ограничи обхвата на тези допълнителни проверки на място до най-често нарушаваните изисквания.

Чл. 79. (1) Подборът на контролната извадка от стопанства за проверка на място се извършва въз основа на анализ на риска, който взема предвид и прилага тегловни коефициенти за структурата на земеделските стопанства, риска от неспазване и когато е приложимо, участието на бенефициентите в консултантските услуги в областта на селското стопанство, посочени в член 15 от Регламент (ЕС) 2021/2115. В контролната извадка не се включват стопанствата, които прилагат интервенцията по чл. 1, ал. 2, т. 6.

(2) За проверка на място се избират на случаен принцип от 20 % до 25 % от минималния брой на бенефициентите, подлежащи на проверки на място, съгласно чл. 78, ал. 1. Ако броят на бенефициентите, подлежащи на проверки на място, надвишава минималния брой съгласно чл. 78, ал. 1, процентът на избраните на случаен принцип бенефициенти в допълнителната извадка не трябва да надвишава 25 %.

(3) Когато е целесъобразно, може да се извърши частичен подбор на контролната извадка преди края на периода за подаване на заявления въз основа на наличната информация за бенефициентите от предходната година. Предварителната извадка се допълва, след като всички заявления бъдат подадени.

Чл. 80. (1) При извършване на проверките в рамките на извадката, предвидена в чл. 79, компетентният контролен орган гарантира, че всички избрани бенефициенти се проверяват по отношение на спазването на изискванията и стандартите, които попадат в обхвата на неговия контрол.

(2) Всеки бенефициент, избран за проверка на място, се проверява в момент, когато могат да бъдат проверени повечето от изискванията и стандартите, заради които е бил избран.

(3) Компетентният контролен орган гарантира достигането на подходящо ниво на контрол за всички изисквания и стандарти през годината. За тази цел може да извърши частична проверка на извадка от стопанства по отношение на конкретни изисквания и стандарти в определен период на годината.

(4) Проверките на място обхващат цялата декларирана земеделска земя на стопанството и животновъдните обекти и пчелини на кандидата, собствени или наети, независимо дали с тях кандидатства за подпомагане. Обект на проверка са и всички други площи от стопанството, които обслужват земеделската дейност – складови помещения, площадки за съхранение на фуражи, торове, препарати, горива, машини и др.

(5) Проверките се извършват в рамките на едно посещение и включват проверка на изискванията и стандартите, чието спазване може да бъде проверено по време на това посещение. Чрез тях се откриват всички неспазвания на тези изисквания и стандарти и се идентифицират случаите, които да бъдат обект на допълнителни проверки.

(6) Проверките на място на извадката по чл. 78, ал. 1 се извършват в рамките на календарната година, в която са подадени заявленията за подпомагане и/или исканията за плащане, и обхващат периода от началото на календарната година до датата на проверката.

(7) Компетентният контролен орган проследява всички случаи на неспазване на изискванията и стандартите на предварителните условия, установени по време на проверки на място или за които е бил информиран по друг начин.

Чл. 81. (1) За всяка проверка на място, извършена по настоящия раздел, се изготвя доклад за проверка, съставен от компетентния контролен орган. Докладът включва следните части:

1. Обща част, съдържаща следната информация:

а) за изборния за проверка на място бенефициент;

б) за стопанството на бенефициента, налична в ИСАК, която е от значение за проверката;

в) за присъстващите лица;

г) дали бенефициентът е бил уведомен предварително за посещението и ако е така, какъв е бил срокът на предварителното уведомяване;

2. Специализирана част, отразяваща проверките, извършени по отношение на всяко от изискванията и стандартите, и съдържаща следната информация:

а) изискванията и стандартите, които са предмет на проверката на място;

б) характера и степента на извършените проверки;

в) констатациите;

г) изискванията и стандартите, във връзка с които са открити случаи на неспазване;

3. Оценъчна част, даваща оценка на значимостта на неспазването по отношение на всяко изискване и/или стандарт въз основа на критериите „тежест“, „степен“ и „продължителност“, на база определените показатели в методиката по чл. 55, ал. 2 от ЗПЗП.

(2) Алинея 1 се прилага за проверките на място по чл. 78, ал. 1 и за последващите действия при случаи на неспазване, за които е информиран компетентният контролен орган по друг начин.

(3) Бенефициентът получава информация за всяко установено неспазване в срок до три месеца след датата на проверката на място, като копие от доклада за проверката се изпраща чрез CEU.

(4) Докладът за проверката трябва да бъде изготвен в срок от един месец след проверката на място. Срокът може да бъде удължен до три месеца, ако това се налага заради извършване на химически или физически анализ.

(5) Когато компетентният контролен орган не е Държавен фонд „Земеделие“, докладът за проверката и при поискване и съответните удостоверителни документи се изпращат или се осигурява пряк достъп по електронен път до тях на Държавен фонд „Земеделие“ в срок до един месец след неговото изготвяне.

(6) Когато в доклада не се съдържат констатации за установено неспазване, компетентният контролен орган може да реши да не го изпраща, при условие че на Държавен фонд „Земеделие“ се осигури пряк достъп по електронен път до него до един месец след неговото изготвяне.

Глава четвърта

НАМАЛЕНИЯ НА ПЛАЩАНИЯТА, ОТКАЗИ И РЕД ЗА НАЛАГАНЕ НА АДМИНИСТРАТИВНИ САНКЦИИ ПО ИНТЕРВЕНЦИИТЕ ПОД ФОРМАТА НА ДИРЕКТНИ ПЛАЩАНИЯ

Раздел I

Намаления на плащанията и откази по интервенциите под формата на директни плащания

Чл. 82. (1) Подаването на заявление за подпомагане след крайната дата за такова подаване води до намаление от 1 % за всеки работен ден на сумата, на която кандидатът за подпомагане би имал право, но не повече от 10 %.

(2) Ако закъснението по ал. 1 е повече от 25 календарни дни, заявлението за подпомагане е недопустимо и на кандидата не се предоставя подпомагане.

Чл. 83. (1) На основание чл. 19 от Регламент (ЕС) 2021/2115 1,5 на сто от размера на директните плащания, които се изплащат на земеделски стопанин, се използват за неговия принос към инструмента за управление на риска по чл. 11, ал. 2, т. 2 от ЗПЗП.

(2) Ако за дадена година кандидат за подпомагане по интервенции за подпомагане на площ или за животни не декларира всички земеделски парцели, които стопанисва, и разликата между площта, декларирана в заявлението за подпомагане, и площта на недеklarираните парцели е над 3 % и над 2 ха, размерът на директните плащания по интервенциите за подпомагане за площ, дължим на съответния кандидат за съответната година, се намалява с 1 %. Намалението не се прилага за интервенцията по чл. 1, ал. 2, т. 6.

Чл. 84. (1) По заявления за подпомагане по интервенции за подпомагане на площ, ако бъде констатирано, че установената площ по интервенцията е по-голяма от декларираната в заявлението за подпомагане, за изчисляването на размера на подпомагането се използва декларираната площ.

(2) По интервенциите за подпомагане за животни броят на животните, за които се отпуска подпомагане, е не по-голям от посочения в заявлението за подпомагане. Ако декларираният в заявлението за подпомагане брой животни превишава броя, установен в резултат на административни проверки или проверки на място, размерът на подпомагането се изчислява въз основа на установените животни.

Чл. 85. (1) Когато по еко схемата за разнообразяване на отглежданите култури не е спазено изискването на чл. 45, ал. 1, т. 1 основната култура да не превишава 90 % от площите с обработваема земя и/или с медицински и ароматни култури, площта, която се използва за изчисляване на плащането, се намалява с двукратния размер на площта на основната култура, която надвишава 90 % от установената обща площ на обработваемата земя или с медицински и ароматни култури.

(2) Когато по еко схемата по ал. 1 не е спазено изискването на чл. 45, ал. 1, т. 2 в земеделските стопанства с площи обработваема земя и/или медицински и ароматни култури между 10 ха и 30 ха и с най-малко 3 различни култури основната култура да не превишава 75 % от тези площи, площта, която се използва за изчисляване на плащането, се намалява с площта на основната култура, която надвишава 75 % от установената обща площ на обработваемата земя и/или медицинските и ароматните култури.

(3) Когато по еко схемата по ал. 1 не е спазено изискването на чл. 45, ал. 1, т. 3 в земеделските стопанства с площи обработваема земя и/или медицински и ароматни култури над 30 ха и с най-малко 4 различни култури основната култура да не превишава 75 % от тези площи, площта, която се използва за изчисляване на плащането, се намалява с двукратния размер на площта на основната култура, която надвишава 75 % от установената обща площ на обработваемата земя и/или медицинските и ароматните култури.

(4) Когато по еко схемата по ал. 1 не е спазено изискването на чл. 45, ал. 1, т. 2 или на т. 3 в земеделските стопанства с площи обработваема земя и/или заети с медицински и ароматни култури между 10 ха и 30 ха и с 3 различни култури и в земеделските стопанства с такива площи над 30 ха и с 4 различни култури двете основни култури по т. 2 или трите основни култури по т. 3 да обхващат заедно не повече от 90 % от тях, площта, която се използва за изчисляване на плащането се намалява с двукратния размер на площта на двете или трите основни култури, която надвишава 90 % от установената обща площ на обработваемата земя и/или медицинските и ароматните култури.

Чл. 86. (1) Животните в стопанството се считат за допустими за подпомагане само ако са заявени в заявлението за подпомагане.

(2) Когато бъдат установени несъответствия във връзка със системата за идентификация и регистрация на едър рогат добитък, се прилагат следните разпоредби:

1. всяко говедо в стопанството, загубило една от двете си ушни марки, се счита за установено, при условие че е ясно и индивидуално идентифицирано чрез другите елементи на интегрираната информационна система на БАБХ по чл. 51, ал. 3 от ЗВД;

2. когато само едно говедо в дадено стопанство е загубило двете ушни марки, животното се счита за определено, при условие че все още може да бъде идентифицирано чрез регистър, паспорт на животното или база данни и при условие че стопанинът може да представи доказателства, че

вече е предприел мерки за отстраняване на несъответствието преди обявяване на проверката на място;

3. когато са установени несъответствия, които се отнасят до неправилни вписвания в регистъра, в паспортите на животните или в компютризирана база данни за животни, но не са от значение за проверка на спазването на условията за допустимост по съответната интервенция, животното се счита за неустановено, ако посочените неправилни вписвания се констатира при най-малко две проверки в рамките на 24-месечен период. Във всички други случаи на установени несъответствия съответните животни се считат за неустановени след първата констатация.

(3) Всяка овца или коза в стопанството, загубила една ушна марка, се счита за установена, при условие че животното все още може да бъде идентифицирано чрез наличното средство за идентификация и при условие че всички останали изисквания на системата за идентификация и регистрация на животни от рода на овцете и козите са изпълнени.

Чл. 87. Държавен фонд „Земеделие“ постановява пълен отказ на исканото от кандидата за подпомагане плащане, когато:

1. кандидатът за подпомагане не отговаря на критериите за допустимост по интервенцията;

2. стопанство на кандидата по т. 1 не отговаря на критериите за допустимост по интервенцията;

3. кандидатът не прилага земеделските практики, не изпълнява ангажиментите или други задължения, свързани с условията за предоставяне на подпомагане по интервенцията;

4. размерът на намаленията е равен или по-голям от исканото плащане;

5. кандидатът умишлено възпрепятства извършването на проверка на място;

6. е установено, че са създадени изкуствени условия за подпомагане.

Раздел II

Ред за прилагане на намаления, откази и административни санкции по интервенциите под формата на директни плащания

Чл. 88. Държавен фонд „Земеделие“ намалява размера на плащането, отказва плащане и в случаите по глава пета, раздел VI от ЗПЗП налага административни санкции по интервенциите в чл. 1, ал. 2, когато:

1. кандидатът стопанисва площи и/или земеделски парцели с размери, по-малки от определените в чл. 38в от ЗПЗП;

2. установи, че за съответните площи не са спазени изискванията на предварителните условия;

3. кандидатът умишлено възпрепятства извършването на проверка на място;

4. кандидатът е заявил площи, които не стопанисва, или е заявил площи, които не отговарят на условията за допустимост за подпомагане, определени в раздел VI от глава втора;

5. за една и съща площ са подадени две или повече заявления и застъпването на площи не е отстранено;

6. кандидатът за подпомагане не е ползвател на заявените земеделски площи съгласно чл. 41, ал. 3 от ЗПЗП;

7. кандидатът за подпомагане не отговаря или не е спазил изискванията, определени в глава втора;

8. заявените за подпомагане площи са оценени като неотговарящи на условията за допустимост за подпомагане при проверките, извършвани по чл. 70 от ЗПЗП;

9. установи, че са създадени изкуствени условия за подпомагане след 1 юни 2018 г.

Чл. 89. Когато случаите на неспазване на законовите изисквания за управление и на стандартите за добро земеделско и екологично състояние на земята по чл. 55 от ЗПЗП са установени чрез системата за мониторинг на площта, намалението по чл. 85, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/2116 е 2 % от общия размер на плащанията.

Чл. 90. По интервенциите в чл. 1, ал. 2 намаленията на плащанията, отказите и санкциите се прилагат в следната последователност:

1. правилата за определяне на размера на подпомагане по чл. 84 и 85 от тази наредба и санкциите по чл. 76 и 77 от ЗПЗП се прилагат при всички случаи на неспазване;

2. сумата, получена след прилагането на т. 1, служи за основа при изчисляването на намаленията по чл. 82, когато е приложимо;

3. сумата, получена след прилагането на т. 2, служи за основа при изчисляването на намаленията по чл. 83, ал. 2, когато е приложимо;

4. сумата, получена след прилагането на т. 3, служи за основа при изчисляването на ставката на корекция по чл. 17 от Регламент (ЕС) 2021/2116, когато е приложимо, и на намаленията по чл. 57, ал. 2 от ЗПЗП и по чл. 83, ал. 1 от тази наредба;

5. сумата, получена след прилагането на т. 4, служи за основа при изчисляването на санкциите по чл. 78 от ЗПЗП, когато е приложимо.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. „Агне“ е мъжка или женска овца на възраст под 12 месеца.

2. „Биволи по интервенцията за обвързано с производството подпомагане за биволи“ са женски животни на възраст от 36 месеца до 18 години.

3. „Биволи“ са биволските бици (мъжките биволи), биволиците, малакините и малачетата.

4. „Говеда“ са биците, воловете, кравите, юниците и телетата.

5. „Дървесни култури с кратък цикъл на ротация“ са площи, засадени с многогодишни култури, чиито корени или дънери остават в почвата след прибиране на реколтата, като през следващия сезон се появяват нови издънки от следните видове:

– Тополи (*Populus ssp.*) – Черна топола (*Populus nigra*); Бяла топола (*Populus alba*); Трепетлика (*Populus tremula*) – максимален цикъл на реколтиране – 6 години.

– Върби (*Salix spp.*) – Бяла върба (*S. alba*); Тритичинкова върба (*S. triandra*); Трошлива върба (*S. fragilis*); Ракита (*S. purpurea*); Ива (*S. carpea*) – максимален цикъл на реколтиране – 6 години.

– Черна елша (*Alnus glutinosa*) – максимален цикъл на реколтиране – 20 години.

– Сребролистна липа (*Tilia tomentosa*) – максимален цикъл на реколтиране – 20 години.

– Полски бряст (*Ulmus minor*) – максимален цикъл на реколтиране – 20 години.

- Леска (*Corylus avellana*) – максимален цикъл на реколтиране – 20 години.

- Източен чинар (*Platanus orientalis*) – максимален цикъл на реколтиране – 20 години.

- Черница (*Morus spp.*) – максимален цикъл на реколтиране – 20 години.

За видовете дървесни култури с кратък цикъл на ротация, които са с максимален цикъл на прибиране на реколтата, по-дълъг от 8 години, се изисква минимална гъстота от 6000 бр./ха и за растения с цикъл на прибиране на реколтата, по кратък от 8 години, е 8000 бр./ха.

6. „Завършено средно икономическо образование със земеделска насоченост“ е завършено средно образование по специалността 3451203 „Земеделско стопанство“.

7. „Завършено средно образование в областта на селското стопанство или ветеринарната медицина“ е завършено средно образование по специалностите 6210101 и 6210302 „Полевъдство“, 6210102, 6210303 и 6211101 „Зеленчукопроизводство“, 6210103, 6210304 и 6211102 „Трайни насаждения“, 6210104 и 6210305 „Селекция и семепроизводство“, 6210105, 6210306 и 6211103 „Тютюнопроизводство“, 6210106 „Гъбопроизводство“, 6210307 и 6211104 „Гъбопроизводство и билки, етерични-маслени и медоносни култури“, 6210107 „Растителна защита и агрохимия“, 6210308 „Растителна защита“, 6210201 и 6210901 „Лозаровинарство“, 6210401 и 6210502 „Говедовъдство“, 6210402 и 6210503 „Овцевъдство“, 6210403, 6210504 и 6211203 „Свиневъдство“, 6210404, 6210505 и 6211204 „Птицевъдство“, 6210405, 6210506 и 6211205 „Зайцевъдство“, 6210406 „Пчеларство и бубарство“, 6210507 и 6211206 „Пчеларство“, 6210407 и 6210508 „Коневъдство и конна езда“, 6210601 „Земеделец“, 6210602 „Производител на селскостопанска продукция“, 6210603 „Управление на растениевъдни и животновъдни ферми“, 6210701 и 6210801 „Механизация на селското стопанство“, 6211201 „Говедовъдство и биволовъдство“, 6211202 „Овцевъдство и козевъдство“, 6211207 „Бубарство“, 6211208 „Коневъдство“, 6400101 „Ветеринарен техник“, 6400201 „Ветеринарен лаборант“ и 8510101 „Екология и опазване на околната среда“.

8. „Затворен цикъл на производство“ е преработката на мляко в млечни продукти и клане на животни от стопанството на земеделския стопанин в регистрирано на същия производител млекопреработвателно предприятие, кланица или кланичен пункт по чл. 31 от Закона за храните.

9. „Зелени зони около водни течения“ са буферните ивици, разположени върху земеделска земя, по протежение на повърхностни водни басейни (реки, потоци, канали, езера, язовири, море), с изключение на оризовите клетки, с ширина минимум 5 м и максимум 30 м. Върху буферните ивици не се произвежда селскостопанска продукция, но може да се извършва паша или коситба.

10. „Земеделска площ“ включва обработваема земя, трайни насаждения и постоянно затревени площи и когато в тях се намират агролесовъдни системи.

11. „Земя, оставена под угар“ е земеделска площ, върху която до 15 юли на годината на кандидатстване е извършена най-малко една от следните почвени обработки: изораване, дисковане, листеруване (плоскорезна обработка), култивиране, ивични обработки, мулчиране с остатъците от предходната култура и върху която не се произвежда

земеделска продукция в периода от 1 януари до 15 юли на годината на кандидатстване.

12. „Ивици по краищата на гори“ са ивици земи по краищата на гори, отговарящи на чл. 53, на които не се извършва селскостопанско производство. Върху тях се запазват и поддържат съществуващите постоянни пасища, мери и ливади от нежелана растителност – Орлова папрат (*Pteridium aquilinum*), чемерика (*Veratrum spp.*), Айлант (*Ailanthus altissima*) и Аморфа (*Amorpha fruticosa*).

13. „Инвазивни чужди видове“ са следните растителни видове: Жлезиста слабонога (*Impatiens glandulifera* Royle), Гигантски хераклеум (*Heracleum mantegazzianum* Sommier et Levier), Персийски девисил (*Heracleum persicum* Fischer), Гигантски хераклеум (*Heracleum mantegazzianum* Sommier et Levier), Асклепиас (*Asclepias syriaca* L.), Айлант (*Ailanthus altissima*), Синя акация (Аморфа), Блатен троскот (*Paspalum distichum*), Пелинолистна амброзия (*Ambrosia artemisiifolia*), Японски хмел (*Humulus scandens*), Фонтан (*Pennisetum setaceum*; syn. *Cenchrus setaceus*).

14. „Клане на ишлеме“ е клане на животни от стопанството на земеделски стопанин в кланица по негова поръчка.

15. „Коза-майка“ е всяко женско животно от рода на козите, родило поне веднъж или на възраст най-малко една година.

16. „Контролиращо лице“ е лице съгласно § 1, т. 7 от допълнителната разпоредба на Наредба № 5 от 2018 г. за прилагане на правилата на биологично производство, етикетиране и контрол и за издаване на разрешение за контролна дейност за спазване на правилата на биологичното производство, както и за последващ официален надзор върху контролиращите лица.

17. „Минимални агротехнически мероприятия“ представляват съвкупност от технологични операции и дейности, съобразени с биологичните изисквания на вида и сорта, съобразени с района и технологията на отглеждане и включващи:

а) при отглеждането на зеленчуци: подготовка на площта – основна обработка на почвата и/или фрезование/брануване, култивиране и/или лехо- и тирообразуване и/или полагане на фолио; сеитба/засаждане; борба с плевели, болести и неприятели: окопаване или третиране с ПРЗ, или окосяване, и/или употреба на хербициди/инсектициди/фунгицид, когато е необходимо; прибиране на продукцията (беритби);

б) при отглеждането на трайни насаждения: зимни и летни резитби; основна обработка на почвата; вегетационна обработка на овощни култури – фрезование, култивиране, зачимяване на междуредията или косене в междуредията; борба с болести и неприятели – хербициди/инсектициди/фунгициди, когато е необходимо; подхранване с торове, когато е необходимо; прибиране на продукцията (беритби).

18. „Млечни крави“ са кравите на възраст над 22 месеца, които в интегрираната информационна система на БАБХ по чл. 51, ал. 3 от ЗВД са вписани с предназначение за производство на мляко.

19. „Месодайни крави“ са крави на възраст над 22 месеца, които в интегрираната информационна система на БАБХ по чл. 51, ал. 3 от ЗВД са вписани с предназначение за производство на месо.

20. „Обработваема земя“ е земя, обработвана за отглеждане на култури, или площ на разположение за отглеждане на култури, но оставена под угар.

21. „Овца-майка“ е всяко женско животно от рода на овцете, родило поне веднъж или на възраст най-малко една година.

22. „Пасищни селскостопански животни“ са животните по § 2в, т. 1 от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи.

23. „Планински райони“ са землищата на населените места съгласно чл. 3, ал. 1 от Наредбата за определяне на критериите за необлагодетелстваните райони и териториалния им обхват, приета с ПМС № 30 от 2008 г. (ДВ, бр. 20 от 2008 г.).

24. „Плодови насаждения“ са нови трайни насаждения до встъпването им в плододаване.

25. „Поддържане на постоянно затревени площи“ е извършване на годишна основа на поне една от следните дейности: паша на животни, косене на тревата с изнасяне на сено/сенаж и предотвратяване на навлизането и разпространението на нежелана и рудерална растителност.

26. „Поддържане на обработваема земя“ е извършване на годишна основа на поне една от следните дейности – изораване; дисковане; култивиране; ивични обработки (обработка на почвената повърхност на ивици с различна ширина); мулчиране с остатъците от предходната култура, косене на трева с изнасяне на сено/сенаж.

27. „Поддържането на селскостопанска площ“ включва поддържане на обработваема земя, поддържане на трайни насаждения и поддържане на постоянно затревени площи.

28. „Поддържане на трайни насаждения“ е извършване на годишна основа на поне една от следните дейности: косене на тревата или поддържане на почвената повърхност в междуредията с подходящи обработки според прилаганите системи (угарна, чимово мулчирна, мулчирна или ливадно зачимяване); подходящи зимни и/или летни резитбени операции, поддържане на добро фитосанитарно състояние на трайните насаждения.

29. „Постоянно затревена площ“ е земя, използвана за отглеждане на трева или други тревни фуражни култури по естествен начин (самозасяване) или чрез култивиране (засяване), която не е била включена в сеитбооборота на стопанството в продължение на 5 или повече години и може да се използва за пасище или да се коси, с изключение на земите, оставени под угар. Тя може да включва други видове, като храсти или дървета, при условие че преобладават тревите и другите тревни фуражи. Трева и други тревисти фуражни култури са всички тревисти растения, които се срещат традиционно, растат на естествените пасища и ливади или обикновено са включени в смесите от семена, предназначени за засяване на пасища или ливади, независимо дали се използват, или не се използват за паша на животните. Включват набор от земеделски системи, при които се отглеждат многогодишни дървесни или храстовидни видове, които са свързани с обработваемата земя или постоянно затревени площи с възможно присъствие на животни върху същата повърхност, с цел да се подобри устойчивото използване на земята, върху която се извършват селскостопанските дейности, с възможност за разнообразяване на производството на стопанството. В случай че има дървета, максималният брой дървета на хектар не надвишава 100. Площите, заети с дървета, не трябва да се изваждат.

30. „Преработка на мляко на ишлеме“ е производството на млечни продукти в млекопреработвателно предприятие по поръчка на земеделски стопанин от мляко, произведено в стопанството му.

31. „Производство на селскостопански продукти“ е производството, отглеждането или култивирането на селскостопански продукти, прибиране на реколтата, доене, развъждане и отглеждане на животни за селскостопански цели.

32. „Разсадници“ са площи с млади фиданки за по-късно разсаждане:

- лозови разсадници и разсадници за подложки за присаждане;
- разсадници за овошки и ягодови плодове;
- разсадници за декоративни растения;

– търговски разсадници за горски дървесни видове, без тези за задоволяване нуждите на самото стопанство в рамките на залесени площи;

– горски разсадници, на чиято площ се извършва производство на фиданки от горски дървесни и храстови видове, вписани в националния регистър съгласно условията и реда за регистрация на горски разсадници.

33. „Реализация на пазара на животни“ е продажба и придвижване на живи животни от стопанството на един земеделски стопанин към стопанството на друг земеделски стопанин, продажба и придвижване на живи животни за клане към одобрена по чл. 31 от Закона за храните кланица, продажба и придвижване на живи животни към държави от ЕС или трети страни, клане на ишлеме, придвижване на живи животни за клане в кланица или кланичен пункт, регистрирани на земеделския стопанин (затворен цикъл на производство). При реализация в страната животните трябва да са пристигнали в животновъдния обект на приемащата страна по ветеринарномедицинското свидетелство и това да е отбелязано в системата за идентификация и регистрация на животните на БАБХ.

34. „Свидетелство за получена степен на професионална квалификация в областта на селското стопанство“ е свидетелство за професионална квалификация в професионално направление 345 „Администрация и управление“, професия 345120 „Икономист“, специалност 3451203 „Земеделско стопанство“; професионално направление 621 „Растениевъдство и животновъдство“, професии 621010 „Техник-растениевъд“, 621020 „Техник в лозаровинарството“, 621030 „Растениевъд“, 621040 „Техник-животновъд“, 621050 „Животновъд“, 621060 „Фермер“, 621070 „Техник на селскостопанска техника“, 621080 „Монтьор на селскостопанска техника“, 621090 „Лозаровинар“, 621110 „Работник в растениевъдството“ и 621120 „Работник в животновъдството“; професионално направление 640 „Ветеринарна медицина“ – всички професии, и професионално направление 851 „Технологии на опазване на околната среда“, професия 851010 „Еколог“.

35. „С доказан произход“ са животни, посочени от развъдните организации или от ИАСРЖ в случаите по чл. 3б, ал. 1, т. 7 от Закона за животновъдството като вписани в Родословната книга.

36. „Селскостопанска дейност“ е производството на селскостопански продукти, както и поддържането на селскостопанската площ в състояние, което да я прави подходяща за паша или обработване без никакви специални подготвителни действия, които са извън рамките на употребата на традиционните селскостопански методи и машини. Не е селскостопанска дейност извършването само на дейностите по премахването на камъни, дървесна, храстовидна и нежелана растителност, включително чрез използване на методи и машини, които водят до увреждане на почвената покривка и промяна в екосистемите.

37. „Селскостопански продукти“ са продуктите, изброени в приложение I към Договора за функциониране на Европейския съюз, с изключение на рибни продукти, както и памук и дървесни култури с кратък цикъл на ротация.

38. „Специализирани контролни органи“ са контролни органи, отговарящи за гарантиране на спазването на правилата по директивите и регламентите, изброени в приложение III от Регламент (ЕС) 2021/2115.

39. „Стопанство в планински район“ е стопанство, в което всички регистрирани животновъдни обекти по реда на ЗВД на името на един земеделски стопанин, в които се отглеждат говеда, овце и/или кози, и/или биволи, са разположени в планински райони.

40. „Стопанство“ е стопанство по смисъла на чл. 3, т. 2 от Регламент (ЕС) 2021/2115.

41. „Трайни насаждения“ са култури, за които не се прилага сеитбооборот, различни от постоянно затревени площи и постоянни пасища, които дават реколта многократно, включително разсадници и дървесни култури с кратък цикъл на ротация.

42. „Удостоверение за завършен курс от минимум 150 часа или получена степен на професионална квалификация в областта на селското стопанство“ означава удостоверение за завършен курс от 150 часа в областта на селското стопанство или за завършено обучение от 150 часа по част от професия, или получена степен на професионална квалификация по професии и специалности от професионално направление с код 621 „Растениевъдство и животновъдство“ или с код 3451203 „Земеделско стопанство“ или професионално направление с код 640 „Ветеринарна медицина“.

43. „Яре“ е мъжка или женска коза на възраст под 12 месеца.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. Наредбата се издава на основание чл. 64, ал. 1 и чл. 70, ал. 2 от Закона за подпомагане на земеделските производители.

§ 3. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в „Държавен вестник“.

Министър: **Явор Гечев**

Приложение № 1 към чл. 2, ал. 7

Метод за изчисляване на стандартните разходи за заплати

Стандартните разходи се отчитат за всички работници, които са заети в земеделското стопанство, назначени под Код на икономическата дейност в областта на селското стопанство съгласно Класификацията на икономическите дейности в Република България.

Стандартните разходи се определят въз основа на разходи на работодателя за труд на един отработен час в икономическа дейност „Селско, горско и рибно стопанство“ по данни на Националния статистически институт за годината на кандидатстване, умножени по броя на годишните работни единици (ГРЕ), декларирани от съответния земеделски производител.

Една ГРЕ е равна на отработените часове от един работник при пълно работно време в рамките на една година съгласно определението на Европейския съюз.

Приложение № 2 към чл. 9, ал. 1

Списък на породите говеда с развъдни програми за производство на мляко

1. Черношарено говедо, Червеношарено говедо и всички породи, в чието наименование има думите Холщайн или Holstein
2. Кафяво говедо
3. Джерсей
4. Симентал и Млечен симентал
5. Монбелиард

Приложение № 3 към чл. 11, ал. 1

Списък на породите говеда с развъдни програми за производство на месо

1. Абердин Ангус
2. Лимузин
3. Херефорд
4. Гаскон
5. Галоуей (Galloway)
6. Вагу (Wagyu)
7. Месодаен симентал
8. Шароле
9. Обрак

Приложение № 4 към чл. 12, ал. 1

Списък на застрашените от изчезване породи говеда

1. Българско сиво говедо
2. Искърско говедо
3. Родопско късорого говедо
4. Българско родопско говедо
5. Българско червено говедо
6. Българско кафяво говедо
7. Българско сименталско говедо

Приложение № 5 към чл. 15, ал. 1

Списък на застрашени от изчезване породи овце и кози, включени в развъдни програми

1. Каракачанска овца
2. Копривщенска овца
3. Сакарска овца
4. Котленска овца
5. Местна старозагорска овца
6. Местна карнобатска овца
7. Тетевенска овца
8. Западностаропланинска овца
9. Брезнишка овца
10. Софийска (Елинпелинска) овца
11. Средностаропланинска овца
12. Среднородопска овца
13. Медночервена шуменска овца
14. Дъбенска овца
15. Реплянска овца
16. Бяла маришка овца

17. Вакла маришка овца
18. Свищовска овца
19. Странджанска овца
20. Карнобатска тънкорунна овца
21. Североизточнобългарска тънкорунна овца
22. Тракийска тънкорунна овца
23. Родопски цигай
24. Старопланински цигай
25. Плевенска черноглава овца
26. Калоферска дългокосместа коза
27. Дългокосместа коза/местна коза
28. Местна дългокосместа коза (Малашевски тип)
29. Българска виторога дългокосместа коза

Приложение № 6 към чл. 16, ал. 4

Списък на млечните породи овце и кози, включени в развъдни програми

1. Синтетична популация Българска млечна
2. Лакон
3. Асаф
4. Аваси
5. Хиос
6. Българска бяла млечна коза
7. Англонубийска коза
8. Тогенбургска коза
9. Саанска коза
10. Алпийска коза
11. Тюринген Валд
12. Източнофризийска овца

Списък на породите овце и кози, ползвани за месо, включени в развъдни програми

1. Ил дьо Франс
2. Мутон шароле
3. Кавказка тънкорунна
4. Асканийска тънкорунна
5. Романовска
6. Боев
7. Мутон Вендеен

Превръщане на сурово мляко от обемни в тегловни единици и на млечните продукти от мляко в млечен еквивалент

1. 1 литър сурово краве, козе и биволско мляко	= 1,03 кг;
2. 1 литър сурово овче мляко	= 1,035 кг.

Необходимо количество сурово мляко в килограми за получаване на 1 килограм готов млечен продукт:

1. краве и козе мляко:	
а) за 1 кг масло	= 22,5 кг мляко;
б) за 1 кг сметана	= 7,90 кг мляко;
в) за 1 кг сирене твърдо (кашкавал)	= 10,3 кг мляко;
г) за 1 кг сирене (бяло саламурено)	= 6,8 кг мляко;
д) за 1 кг кисело мляко	= 1,04 кг мляко;
е) за 1 кг млечна извара	= 5,55 кг мляко;
ж) пастьоризирано мляко	= 1,02 кг мляко;
з) за 1 кг други сирена	= 12 кг мляко;
и) за 1 литър айрян	= 0,55 кг мляко;
к) за 1 кг катък или цедено мляко	= 3,4 кг мляко;
2. овче мляко:	
а) за 1 кг сирене твърдо (кашкавал)	= 7 кг мляко;
б) за 1 кг сирене (бяло саламурено)	= 4,8 кг мляко;
в) за 1 кг кисело мляко	= 1,06 кг мляко;
г) пастьоризирано мляко	= 1,04 кг мляко;
д) за 1 кг други сирена	= 12 кг мляко;
3. биволско мляко:	
а) за 1 кг сирене твърдо (кашкавал)	= 10,1 кг мляко;
б) за 1 кг сирене (бяло саламурено)	= 6,6 кг мляко;
в) за 1 кг кисело мляко	= 1,04 кг мляко;
г) пастьоризирано мляко	= 1,02 кг мляко;
д) за 1 кг други сирена	= 12 кг мляко;
е) за 1 кг катък	= 3,2 кг мляко.

Допустими количества директно продадено сурово краве мляко от земеделския стопанин на други земеделски стопани за изхранване на животните

Вид животно в стопанството на купувача на мляко за изхранване	Период на хранене от раждането, дни	Общо изхранено количество на 1 животно в литри (л) за периода
Теле	от 2 до 88 вкл.	до 400
Малаче	от 2 до 119 вкл.	до 600
Прасета	без ограничение	без ограничение

Списък на сортовете десертно грозде

1. Болгар
2. Брестовица
3. Чауш
4. Дружба
5. Гарант
6. Хибрид VI-4
7. Italia (Muscato Italia) – 318
8. Кондарев 6
9. Надежда
10. Наслада
11. Перл дьо Ксаба (Перла)
12. Плевен
13. Плевенски фаворит
14. Приста
15. Ранно без семе
16. Разакия бяла
17. Русенско без семе
18. Ряхово
19. Супер ран болгар
20. Sultanina – 919
21. Alphonso Lavallee – 319
22. Кралски Рубин
23. Cardinal – 80
24. Дунав
25. Flame seedless
26. Кондарев 10
27. Лисича опашка
28. Michele Palieri
29. Мир
30. Muscat de Hambourg – 202
31. Мискет плевенски
32. Мискет русенски
33. Разакия черна
34. Русалка 3
35. Сяна
36. Тангра
37. Велика
38. Зорница

Приложение № 10 към чл. 25, ал. 3, т. 4
Култури

Зеленчукови култури – полско производство:	Добив, кг/ха
Домати	19 000
Пипер	13 400
Краставици	20 750
Корнишони	19 000
Главесто зеле	17 460
Лук	12 450
Патладжан	18 980
Морков	12 430
Чесън	3 510
Картофи	15 000
Дини	24 870
Пъпеши	8 450

Овощни култури и десертно грозде (плодове):	Добив, кг/ха
Ябълки	11 914
Ягоди	4 980
Круши	5 922
Кайсии и зарзали	4 970
Праскови и нектарини	7 500
Сливи	6 246
Череша	4 700
Вишни	3 718
Малини	3 300
Десертно грозде	4 500

Оранжерийно производство – зеленчуци и плодове:	Минимален добив, кг/ха	Среден добив, кг/ха
Домати оранжерии В	72 000	170 000
Пипер оранжерии В	45 000	85 000
Краставици оранжерии В	81 000	250 000
Ягоди оранжерии В	20 000	35 000
Малини оранжерии В	18 000	27 000

Приложение № 11 към чл. 27, ал. 2, т. 3 и чл. 44, ал. 1, т. 3
**Минимални разходни норми на семена и посадъчен материал за
 единица площ на ха**

Култура	Минимална сеитбена норма кг/ха при сеитба на семена	Минимален брой растения на ха при използване на посадъчен материал
I. Зеленчуци и плодове по интервенциите за обвързано с производството подпомагане		
Домати	0,10	15 000
Пипер	0,40	45 000
Патладжан	0,14	22 000
Краставици	0,50	15 000
Корнишони	0,60	20 000
Дини	0,25	4 200
Пъпеши	0,20	5 500
Лук от семена	2,5	500 000
Лук от арпаджик	400	-
Чесън	650	-
Моркови	2,0	-
Зеле	0,15	25 000
Малини	-	5 600
Ябълки	-	470
Круши	-	470
Кайсии и зарзали	-	310
Череша	-	230
Вишни	-	560
Праскови и нектарини	-	360
Сливи (Prunus domestica)	-	350
Десертно грозде	-	2 300
Ягоди	-	40 000
II. Култури, благоприятни за изхранване на диви животни		
Пшеница	100	-
Ръж	120	-

Ечемик	100	-
Овес	70	-
Просо	15	-
Царевица	10	-
Слънчоглед	2	-
III. Памук		
Памук	15	-

Приложение № 12 към чл. 39, ал. 1, т. 1

Задължителни за извършване дейности по поддържане на екологичната инфраструктура

1. При живи плетове или редици от дървета

Запазване целостта на ландшафтния елемент.

Почистване на инвазивни видове растения извън периодите на гнездене на птиците – от 1 април до 30 юли.

Почистване на сухи клони и ниски клони до 1,5 м височина извън периода на гнездене на птиците.

Поддържане на граничните зони чрез косене или мулчиране най-малко 1 път годишно извън периода на гнездене на птиците.

Поддръжката на елемента може да се осъществява и само от страната на съответния ползвател или собственик.

Не се извършват третирания с продукти за растителна защита.

2. При отделни дървета

Почистване на сухи клони и ниски клони до 1,5 м височина, както и поддържане на сервитутните ивици чрез косене или мулчиране най-малко 1 път годишно извън периодите на гнездене на птиците – от 1 април до 30 юли.

3. При дървета в група

Почистване на ниски клони до височина 1,5 м извън периодите на гнездене на птиците. Почистване на инвазивни видове растения извън периодите на гнездене на птиците, както и поддържане на сервитутните ивици чрез косене или мулчиране най-малко 1 път годишно извън периодите на гнездене на птиците – от 1 април до 30 юли.

4. При дървесни противоерозионни пояси

Почистване на инвазивни видове растения извън периодите на гнездене на птиците – от 1 април до 30 юли.

Почистване на сухи храстовидни видове извън периодите на гнездене на птиците – от 1 април до 30 юли.

Почистване на ниски клони до височина 1,5 м извън периодите на гнездене на птиците – от 1 април до 30 юли.

Косене или мулчиране най-малко 1 път годишно на сервитутните ивици извън периодите на гнездене на птиците – от 1 април до 30 юли.

Запазване на съществуващата дървесна растителност с изключение на инвазивните видове.

5. При синори

Запазване целостта на ландшафтния елемент.

Почистване на инвазивни видове растения извън периодите на гнездене на птиците – от 1 април до 30 юли.

Почистване на сухи клони и ниски клони до 1,5 м височина извън периода на гнездене на птиците – от 1 април до 30 юли.

Поддържане на граничните зони чрез косене или мулчиране най-малко 1 път годишно извън периода на гнездене на птиците – от 1 април до 30 юли.

Поддръжката на елемента може да се осъществява и само от страната на съответния ползвател или собственик.

Не се извършват третириания с продукти за растителна защита.

6. При влажни зони

Поддържане на крайбрежната растителност чрез изрязване и отстраняване на нежеланата растителност от инвазивни и чужди видове в периоди извън гнездене на птиците – от 1 април до 30 юли. Поддържане на естествен тревостой при ниски води на акваторията, ако такъв съществува, без дрениране на площите. Неразораване и/или отводняване на езерцата. Неизползване на Първа група продукти за растителна защита (ПРЗ) в територии, граничещи на акваториите.

7. При зелени зони около водни течения

Косене най-малко 1 път годишно на сервитутните ивици, като дейностите следва да се извършат извън периодите на гнездене на птиците – от 1 април до 30 юли. Отстраняване на сухи дървета, отстраняване на храсти и инвазивни видове извън периодите на гнездене на птиците – от 1 април до 30 юли. Не се извършват третириания с продукти за растителна защита.

8. Тераси

Запазване целостта на ландшафтния елемент.

Почистване на инвазивни видове растения извън периодите на гнездене на птиците.

При наличие на храстовидна и/или дървесна растителност – почистване на сухи клони и ниски клони до 1,5 м височина извън периода на гнездене на птиците – от 1 април до 30 юли.

Поддържане на граничните зони чрез косене най-малко 1 път годишно извън периода на гнездене на птиците – от 1 април до 30 юли.

Поддръжката на елемента може да се осъществява и само от страната на съответния ползвател или собственик.

Не се извършват третириания с продукти за растителна защита.

9. При ивици по краищата на гори

Косене най-малко 1 път годишно на териториите в границите на ивиците, като дейностите следва да се извършат извън периодите на гнездене на птиците – от 1 април до 30 юли. Косенето да се извършва извън периода с риск за горски пожари с цел намаляване на риска от пожари.

Не се извършват третириания с продукти за растителна защита.

10. При буферни ивици

Поддържане на естествен тревостой, ако такъв съществува, без почвени обработки на площите. Не се извършват нарочни третириания с препарати за растителна защита (ПРЗ) на тези територии. Поддържането се състои в косене най-малко 1 път годишно на териториите в границите на буферните ивици, като дейностите следва да се извършат извън периодите на гнездене на птиците.

Коефициенти за преобразуване и тегловни коефициенти за екологична инфраструктура

Характеристики	Коефициент за преобразуване	Тегловен коефициент	Екологична инфраструктура
Живи плетове или редици от дървета (на 1 м)	6	1,5	9 кв. м
Отделни дървета (за 1 дърво)	20	1,5	30 кв. м
Дървета в група (на 1 м ²)	-	1,5	1,5 кв. м
Дървесни противоерозионни пояси (на 1 м ²)	-	1,5	1,5 кв. м
Синори (на 1 м)	6	1,5	9 кв. м
Влажни зони (на 1 м ²)	-	1,5	1,5 кв. м
Зелени зони около водни течения (на 1 м)	6	1,5	9 кв. м
Тераси (на 1 м)	6	1,5	9 кв. м
Ивици по краищата на гори (на 1 м)	6	1,5	9 кв. м
Буферни ивици (на 1 м)	6	1,5	9 кв. м

Земеделски практики на внасяне на външна органична материя в почвата

А) Внасяне на хранителни вещества в почвата чрез отглеждане на непроизводствени междинни култури/покривни култури с последващо зелено торене:

1. Допустими за отглеждане междинни/покривни култури по схемата:

Междинните култури/покривните култури са създадени като смеси от нежитни култури и житни култури.

Списък на смеси с междинни/покривни култури

Група „Житни култури“	Група „Нежитни култури“
ръж	грах
тритикале	фий
ечемик	звездан
пшеница	еспарзета
овес	леща
лимец	фасул
просо	нахут
сорго	бакла
метла	лупина
	бурчак
	соя

	синап
	репко
	фуражна ряпа
	рапица

2. Изисквания за минимални срокове на отглежданите култури:

Не са площи с междинни култури/покривни култури площите, засети със зимни култури за получаване на реколта или използване за паша.

Междинните култури/покривните култури трябва да бъдат налични на полето в периода от 15 октомври на годината на кандидатстване до 15 февруари на следващата година.

3. Изисквания към минимално изискуемите обработки:

Използват се за последващо зелено торене (посредством заораване, валиране, естествено измръзване или друг метод на механично терминиране на културата по избор на земеделския стопанин). В периода на отглеждане на междинните култури/покривните култури не трябва да се прилагат изкуствени торове и продукти за растителна защита. Терминирането на културите не се извършва с хербицид.

Б) Внасяне на хранителни вещества в почвата чрез използването на външни органични подобрители на почвата:

Да извършват внасяне на органично вещество на различни видове (подобрители на почвата), от които:

1. Подобрители, получени чрез процес на аеробно третиране от отпадъчна биомаса.

2. Подобрители, получени чрез процес на анаеробно третиране от отпадъчна биомаса.

3. Подобрители, получени чрез процес на биологично третиране от отпадъчна биомаса чрез червеи.

4. Подобрители, получени чрез процес на термално третиране от отпадъчна биомаса.

5. Използване на нискоемисионни техники за прилагане на оборски тор (впръскване на течен оборски тор; включване в рамките на 4 часа от прилагането).

Забранява се използването на подобрители на почвата, получени след химическо третиране.

Приложение № 15 към чл. 42, ал. 1, т. 1

Списък на културите, които се засяват и отглеждат самостоятелно или в смес в междуредията и по вътрешната граница на парцела с трайни насаждения

Междуредията и/или площите от вътрешната страна на границата на парцела се поддържат с една или смес от изброените култури:

Хибридна детелина (*Trifolium hybridum*)

Червена (ливадна) детелина (*Trifolium pratense*)

Обикновен звездан (*Lotus corniculatus*)

Теснолистен звездан (*Lotus tenuis*)

Еспарзета (*Onobrychis Paertn.*)

Пясъчен фий (*Vicia villosa*)

Панонски фий (*Vicia pannonica*)

Фуражен грах (*Pisum sativum L.*)

Лупина (*Lupinus*)

Секирче (*Lathyrus sativus*)

Египетска детелина

Фуражна ряпа
Елда (*Fagopyrum esculenum*)
Бял синап (*Sinapis alba*)
Фацелия (*Phacelia* sp.)
Английски райграс (*Lolium perenne* L.)
Италиански, многоцветен райграс (*Lolium multiflorum* L.)
Безосилеста овсига (*Bromus inermis* Leyss)
Ежова главица (*Dactylis glomerata* L.)
Ливадна власатка (*Festuca pratensis* Huds)
Червена власатка (*Festuca rubra* L.)
Ливадна метлица (*Poa pratensis* L.)
Тимотейка (*Phleum pratense* L.)

Приложение № 16 към чл. 44, ал. 1, т. 2

Култури, благоприятни за изхранване на диви животни

1. Овес
2. Ечемик
3. Просо
4. Пшеница
5. Ръж
6. Слънчоглед
7. Царевица

Приложение № 17 към чл. 53, ал. 7

Елементи на агролесовъдните системи, създадени и/или поддържани в земеделска площ

1. Обработваема земя

Агролесовъдните системи включват набор от земеделски системи, в които се отглеждат видове многогодишни дървета или храсти, които са свързани с обработваема земя или постоянно затревени площи с възможно присъствие на животни върху същата площ, за да се подобри устойчивото използване на земята, върху която се извършва селскостопанска дейност, с възможност за разнообразяване на производството. Максималният брой дървета на хектар не надвишава 100.

Агролесовъдните системи включват:

Земеделски системи, при които дървесни или плододаващи дървесни видове се отглеждат смесено с култури на обработваема земя или фуражни култури.

Горско-пасищни системи, при които пасища и отглеждането на дървесни видове за дървесина или плододаващи съжителстват на една площ или се комбинира отглеждането на дървесни видове с фуражни треви (за паша или за сено) и домашни животни с цел увеличаване на продуктивността на животновъдството. В повечето такива системи се включват специални дървесни и храстови видове, които предоставят плодове или листна маса за допълнително изхранване на животните през неблагоприятния сезон. Най-голямо значение сред тях имат широколистните видове – дъб, бряст, габър, ясен, липа, топола.

Горско фермерство – за добив на специфични растителни и други продукти (медицински, подправки и др.).

Засята обработваема земя, в която има разпръснати дървесни растения върху обработваемата земя, предназначени за спомагателно земеделско производство (дърва за огрев, жълъди, плодове, подправки, мед).

Линейни системи, при които защитните пояси или ивици дървета по краищата на полетата имат функция за защита на агроecosystemите и защита на земеделските площи.

Алейна система – типични за тази система са комбинациите от широколистни дървесни видове (дъб, орех, ясен, топола) със земеделски култури (зеленчукови, полски и по-рядко овощни видове) върху обработваема земя.

Защитни пояси – създават се за спомагателно земеделско производство с цел запазване и повишаване на почвеното плодородие върху земеделските площи и ограничаване на почвената ерозия, подобряване на водния баланс, увеличаване на земеделската продукция, защита на домашните животни при свободно отглеждане, снегозадържане, повишаване на биоразнообразието и др. Защитните пояси се изграждат от три групи растителни видове: 1) главни, които образуват основата или скелета на пояса, разполагат се около главния вид, определят неговата височина и изпълняват главната защитна роля, достигат най-голяма възраст и височина (дъб, орех, топола, върби, елши и др.); 2) съпътстващи видове – дървета, които формират втория етаж на пояса, засенчват почвата, ограничават обрастването с плевелна растителност и намаляват изсушаващото действие на слънцето и вятъра (липи, ясен, явор, черница, махалебка, кайсия и др.), и 3) храсти – за по-добро засенчване на почвата и предпазването ѝ от заплевяване и изсушаване под въздействието на слънцето и вятъра (смордлика, птиче грозде, люляк, златен дъжд, черен бъз, дрян).

Крайбрежни защитни пояси – създават се от многогодишни растения и тревни видове покрай реки, езера, преовлажнени зони, язовири и дренажни канали. Чрез тях се поема и ограничава оттокът на продукти за растителна защита от близките земеделски площи – служат като утаители и за филтриране на излишъците от торове и пестициди. Основните типове използвана растителност са дървета, храсти и треви. Всеки от тях се прилага съобразно специфичните цели и условия при създаването на крайбрежните пояси. Когато се цели да се контролира повърхностното преовлажняване и натрупването на седименти, използването на треви е по-високо ефективно в сравнение с дървесните видове. Ако се цели да се стабилизира бреговата ивица и защита от наводнения, по-висок ефект има отглеждането на храстови и дървесни видове. Когато се преследват разнообразни цели (обезвреждане на агрохимикали, стабилизиране на бреговете, създаване на местообитания за дивите видове и увеличаване на биоразнообразието), най-добър ефект има комбинираното, едновременно наличие на дървесни, храстови и тревни видове. Желателно е да се използват характерните за тези местообитания дървесни видове, като черна и бяла топола, дървовидна и храстовидна върба, бряст, обикновен дъб, елша.

Буферни ивици – многогодишна растителност (треви, храсти, дървета), засадени на ивици между обработваемите земи или пасищата с цел подобряване и опазване на водните ресурси (езера, реки) от негативните ефекти на земеделските практики и за паша на животните.

Повечето агролесовъдни системи могат да бъдат намерени във всички екологични зони. У нас сравнително добре проучени и интензивно прилагани в практиката са различните видове защитни пояси, основно в Североизточната част на страната (Добруджа). Срещат се разпръснати дървета върху обработваемите земи.

2. Трайни насаждения

Агролесовъдните системи включват набор от земеделски системи, в които се отглеждат видове многогодишни дървета или храсти, които са свързани с обработваемата земя или постоянно затревени площи с възможно присъствие на животни върху същата повърхност, за да се подобри устойчивото използване на земята, върху която се извършва селскостопанска дейност, с възможност за разнообразяване на производството. Максималният брой дървета на хектар не надвишава 100.

Агролесовъдните системи включват:

- Земеделски системи, при които дървесни или плододаващи дървесни видове се отглеждат смесено с култури на обработваема земя или фуражни култури.

- Горско-пасищни системи, при които пасища и отглеждането на дървесни видове за дървесина или плододаващи съжителстват на една площ или се комбинира отглеждането на дървесни видове с фуражни треви (за паша или за сено) и домашни животни с цел увеличаване на продуктивността на животновъдството. В повечето такива системи се включват специални дървесни и храстови видове, които предоставят плодове или листна маса за допълнително изхранване на животните през неблагоприятния сезон. Най-голямо значение сред тях имат широколистните видове – дъб, бряст, габър, ясен, липа, топола.

- Горско фермерство – за добив на специфични растителни и други продукти (медицински, подправки и др.).

- Засята обработваема земя, в която има разпръснати дървесни растения върху обработваемата земя, предназначени за спомагателно земеделско производство (дърва за огрев, жълъди, плодове, подправки, мед).

- Линейни системи, при които защитните пояси или ивици дървета по краищата на полетата имат функция за защита на агроecosystemите и защита на земеделските площи.

Алейна система – типични за тази система са комбинациите от широколистни дървесни видове (дъб, орех, ясен, топола) със земеделски култури (зеленчукови, полски и по-рядко овощни видове) върху обработваема земя.

Защитни пояси – създават се за спомагателно земеделско производство с цел запазване и повишаване на почвеното плодородие върху земеделските площи и ограничаване на почвената ерозия, подобряване на водния баланс, увеличаване на земеделската продукция, защита на домашните животни при свободно отглеждане, снегозадържане, повишаване на биоразнообразието и др. Защитните пояси се изграждат от три групи растителни видове: 1) главни, които образуват основата или скелета на пояса, разполагат се около главния вид, определят неговата височина и изпълняват главната защитна роля, достигат най-голяма възраст и височина (дъб, орех, тополи, върби, елши и др.); 2) съпътстващи видове – дървета, които формират втория етаж на пояса, засенчват почвата, ограничават обрастването с плевелна растителност и намаляват изсушаващото действие на слънцето и вятъра (липи, ясен, явор, черница, махалебка, кайсия и др.), и 3) храсти – за по-добро засенчване на почвата и предпазването ѝ от заплевяване и изсушаване под въздействието на слънцето и вятъра (смядлика, птиче грозде, люляк, златен дъжд, черен бър, дрян).

Крайбрежни защитни пояси – създават се от многогодишни растения и тревни видове покрай реки, езера, преовлажнени зони, язовири и дренажни канали. Чрез тях се поема и ограничава оттокът на продукти за

растителна защита от близките земеделски площи – служат като утаители и за филтриране на излишъците от торове и пестициди. Основните типове използвана растителност са дървета, храсти и треви. Всеки от тях се прилага съобразно специфичните цели и условия при създаването на крайбрежните пояси. Когато се цели да се контролира повърхностното преовлажняване и натрупването на седименти, използването на треви е по-високо ефективно в сравнение с дървесните видове. Ако се цели да се стабилизира бреговата ивица и защити от наводнения, по-висок ефект има отглеждането на храстови и дървесни видове. Когато се преследват разнообразни цели (обезвреждане на агрохимикали, стабилизиране на бреговете, създаване на местообитания за дивите видове и увеличаване на биоразнообразието), най-добър ефект има комбинираното, едновременно наличие на дървесни, храстови и тревни видове. Желателно е да се използват характерните за тези местообитания дървесни видове, като черна и бяла топола, дървовидна и храстовидна върба, бряст, обикновен дъб, елша.

Буферни ивици – многогодишна растителност (треви, храсти, дървета), засадени на ивици между обработваемите земи или пасищата с цел подобряване и опазване на водните ресурси (езера, реки) от негативните ефекти на земеделските практики и за паша на животните.

Повечето агролесовъдни системи могат да бъдат намерени във всички екологични зони. У нас сравнително добре проучени и интензивно прилагани в практиката са различните видове защитни пояси, основно в Североизточната част на страната (Добруджа). Срещат се разпръснати дървета върху обработваемите земи.

Максималният брой дървета на хектар не надвишава 100.

3. Постоянно затревени площи

Включва набор от земеделски системи, при които се отглеждат многогодишни дървесни или храстовидни видове, които са свързани с обработваемата земя или постоянно затревени площи с възможно присъствие на животни върху същата повърхност, с цел да се подобри устойчивото използване на земята, върху която се извършват селскостопанските дейности, с възможност за разнообразяване на производството на стопанството. В случай че има дървета, максималният брой дървета на хектар не надвишава 100. Площите, заети с дървета, не трябва да се изваждат.

Агролесовъдните системи включват:

- Земеделски системи, при които дървесни или плододаващи дървесни видове се отглеждат смесено с култури на обработваема земя или фуражни култури.

- Горско-пасищни системи, при които пасища и отглеждането на дървесни видове за дървесина или плододаващи съжителстват на една площ или се комбинира отглеждането на дървесни видове с фуражни треви (за паша или за сено) и домашни животни с цел увеличаване на продуктивността на животновъдството. В повечето такива системи се включват специални дървесни и храстови видове, които предоставят плодове или листна маса за допълнително изхранване на животните през неблагоприятния сезон. Най-голямо значение сред тях имат широколистните видове – дъб, бряст, габър, ясен, липа, топола.

- Горско фермерство – за добив на специфични растителни и други продукти (медицински, подправки и др.).

Алейна система – типични за тази система са комбинациите от широколистни дървесни видове (дъб, орех, ясен, топола) със земеделски

култури (зеленчукови, полски и по-рядко овощни видове) върху обработваема земя.

Защитни пояси – създават се за спомагателно земеделско производство с цел запазване и повишаване на почвеното плодородие върху земеделските площи и ограничаване на почвената ерозия, подобряване на водния баланс, увеличаване на земеделската продукция, защита на домашните животни при свободно отглеждане, снегозадържане, повишаване на биоразнообразието и др. Защитните пояси се изграждат от три групи растителни видове: 1) главни, които образуват основата или скелета на пояса, разполагат се около главния вид, определят неговата височина и изпълняват главната защитна роля, достигат най-голяма възраст и височина (дъб, орех, тополи, върби, елши и др.); 2) съпътстващи видове – дървета, които формират втория етаж на пояса, засенчват почвата, ограничават обрастването с плевелна растителност и намаляват изсушаващото действие на слънцето и вятъра (липи, ясен, явор, черница, махалебка, кайсия и др.), и 3) храсти – за по-добро засенчване на почвата и предпазването ѝ от заплевяване и изсушаване под въздействието на слънцето и вятъра (смардлика, птиче грозде, люляк, златен дъжд, черен бъз, дрян).

Крайбрежни защитни пояси – създават се от многогодишни растения и тревни видове покрай реки, езера, преовлажнени зони, язовири и дренажни канали. Чрез тях се поема и ограничава оттокът на продукти за растителна защита от близките земеделски площи – служат като утаители и за филтриране на излишъците от торове и пестициди. Основните типове използвана растителност са дървета, храсти и треви. Всеки от тях се прилага съобразно специфичните цели и условия при създаването на крайбрежните пояси. Когато се цели да се контролира повърхностното преовлажняване и натрупването на седименти, използването на треви е по-високоэффективно в сравнение с дървесните видове. Ако се цели да се стабилизира бреговата ивица и защити от наводнения, по-висок ефект има отглеждането на храстови и дървесни видове. Когато се преследват разнообразни цели (обезвреждане на агрохимикали, стабилизиране на бреговете, създаване на местообитания за дивите видове и увеличаване на биоразнообразието), най-добър ефект има комбинираното, едновременно наличие на дървесни, храстови и тревни видове. Желателно е да се използват характерните за тези местообитания дървесни видове, като черна и бяла топола, дървовидна и храстовидна върба, бряст, обикновен дъб, елша.

Буферни ивици – многогодишна растителност (треви, храсти, дървета), засадени на ивици между обработваемите земи или пасищата с цел подобряване и опазване на водните ресурси (езера, реки) от негативните ефекти на земеделските практики и за паша на животните.

Повечето агролесовъдни системи могат да бъдат намерени във всички екологични зони. У нас сравнително добре проучени и интензивно прилагани в практиката са различните видове защитни пояси, основно в Североизточната част на страната (Добруджа). Срещат се разпръснати дървета върху обработваемите земи.

Максималният брой дървета на хектар не надвишава 100.